

אורי קלט (מזרח חדש)
 עתון יומי בלתי מכלולי בשפה העברית
 אגודת: ד"ר נ. מרטון
 עורך: האחראי: דוד שו
 המ"ל: מזרח חדש בע"מ, ת"א, דרך הירוק 11

XLIV. EYFOLYAM 777
 Főszerkesztő: Dr. MARTON GIZELLA
 Felelős szerkesztő: SCHÖN DEZSO
 Kiadó: Mizrach Chádás Ltd., Tel-Aviv,
 Bányev 11. — POB 831.
 Telefon: 31677 31476

UJ KELET

PARTONKIVÜLI NAPILAP

Alapító főszerkesztő: המיסר העורך הראשון
 Dr. MARTON ERNŐ ד"ר א. מרטון

Kennedy elnök erélyesen sürgeti az arab-izráeli béketárgyalásokat

Az amerikai UNO-delegátusok nyomást gyakorolnak, hogy se az arabok, se Izrael most ne terjesszen elő javaslatokat a menekültkérdésben

Washington (STA). Kennedy elnök tegnap újból nyilván kijelentette, hogy Amerikának erélyes kezdeményezést kell folytatnia arab-izráeli béketárgyalások létrejötté érdekében és továbbra is kell keresnie a megoldást a közelkeleti problémák számára. Ugyanakkor az Egyesült Államok UNO-küldöttsége minden befolyását latba veti, hogy megakadályozzon olyan határozati javaslatokat, amelyek véleménye szerint zavarnák a menekült-kérdésről megindított csendes diplomáciai tárgyalások folytatását.

Kennedy elnök a Mizrachi asszonysszövetség vasárnap megnyílt nagygyűléséhez intézett táviratában megemlítette Amerika kezdeményezését a közelkeleti béke érdekében. A nagygyűlésen, amelynek delegátusai 50.000 tagot képviselnek, Hugh Scott szenátor volt a főszóvivő, aki azt mondta, hogy Amerika mai közelkeleti politikája „túlragyogóan barátságos a semlegesek iránt és túlságosan semleges a barátaink iránt.” A szenátor azt javasolta, hogy a közelkeleti politika irányítását bízzák olyan emberekre, akiknek elegendő tapasztalatuk van ezen a téren, mert „csak így kerülhet majd megvalósulásra az, amit véleményem szerint az elnök tenne, ha megkapná azokat a szaktanácsokat, amelyeket ma nem kap.” Scott szenátor Nasziszter segélyezésének beszüntetését és az Egyesült Államok, valamint Izrael közötti védelmi szerződés megkötését kívánta.

Az UNO-ban az amerikai delegátusok csendes megbeszéléseket folytattak Izrael és az arab országok küldöttségeivel annak érdekében,

hogy tartózkodjanak határozati javaslatok benyújtásától a menekültügyi vitában. Arab körökből származó értesülés szerint Afganisztán, Indonézia és Pakisztán fogják benyújtani azt a javaslatot, hogy az UNO Palesztinai Békéltető Bizottsága gondoskodik a palesztinai menekültek vagyoni jogainak védelméről. Amennyiben a javaslat benyújtására sor kerül, a francia nyelvű afrikai államok és délamerikai országok együttes javaslatot fognak benyújtani, amely közvetlen tárgyalásokra hívja fel az arabokat és Izraelt. Erre az esetre Amerika is

javaslatot készít elő, amely csupán megismétli az előző határozatok főbb pontjait. A menekültügyi vita folytatásában a közgyűlés különleges politikai bizottságában tegnap Adnan Pácsácsi iraki delegátus kijelentette, hogy nem hajlandó Izrael fennállását bef jezett ténynek tekinteni, mert „senki sem jósolhatja meg a történelem folyását”, mert a történelem tanúsága szerint a Közelkeleten semmi sem állandó és minden változik. Pácsácsi azzal valódtta az amerikai-török-francia békéltető bizottságot, hogy nem hajtotta végre feladatát.

Vachbi el-Buri libiai delegátus szólalt fel ezután, aki szerint az UNO kötelessége, hogy visszaadja a palesztinai menekülteknek a visszatérési jogukat és vagyonukat. Hasonló követelést hangzottatott Szudán képviselője is.

Ujabb egyiptomi hadihajó vetett horgonyt Algir kikötőjében

Amr tábornok ma indul haza Kairóba, hogy jelentést tegyen az egyiptomi katonák algériai működéséről

Algir (IFP, IM). Tegnap reggel Algir kikötőjében horgonyt vetett a „Damiat” nevű egyiptomi torpedóromboló — a 2600 tonnás Suez testvérhajója, amely már néhány napja ott van. Még nem ismeretes, hogy a Damiat hozott-e katonákat. Ugy hírlik egyébként, hogy a „Suez” ma hajnalban visszaindul Egyiptomba. Jól értesült hírforrások szerint az Algériába érkezett egyiptomi szárazföldi csapatok egy páncélos egységből állnak, amelynek 300—500 katonája van. A páncélos csapat Colomb Becharban áll, ahol Ali Amr tábornok, Egyiptom vezérkari főnöke látogatást tett a napokban. Amr tábornok, aki november elseje óta tartózkodik Algériában, állítólag hosszabb halogatás után ma indul haza Kairóba, hogy jelentést tegyen az algériai katonai helyzetről

főnökének, Abdul Chakira Amr marsall hadügyminiszternek, aki egyben Egyiptom első alelnöke.

A kairói El Ahran tegnap első oldalán képsorozatot közölt az egyiptomi katonákról, akik algériai lobogó alatt küzdenek Algériában. Ezek az első képek, amelyek igazolják Egyiptom fegyveres beavatkozását Algériában. A felvételek Colomb Becharban készültek és azokon Ali Amr tábornok vezérkari főnöke is látható katonái körében.

Kairói jelentés szerint ma érkezik vissza Egyiptomba az utolsó kiutasított tanítócsoporthoz Marokkóból. Egyiptom algériai beavatkozása nyomán ugyanis Marokkó kiutasította az országból az ott működő 350 egyiptomi tanítót, akiknek túlnyomó része már visszaérkezett Kairóba.

A Kneszet izgalmas ülése

Bár-Jehuda miniszter élesen elítéli a vallásos körök kövelelőzéseit

„Az utak szabadsága azokra is vonatkozik, akik egyébként nem ismerik el az államot és annak fennhatóságát” — Miért dolgoznak egyes helyeken szombaton is

Jeruzsálem, (Az Uj Kelet tudósítójától). — Jisráel Bár-Jehuda közlekedési miniszter kijelentette tegnap a Kneszetben, hogy a városok fő útjainál a hét minden napján, így szombaton is nyitva kell tartani mind az azok számára, akiknek szükségük van rájuk, vagy akik használni akarják. A múlt héten tárcája tevékenységéről tartott beszámolójának vitázó beszámolójának vitázó beszámolója miatt foglalkozik a szombat kérdéssel, mert a vitában felszólalók egy része — eltérve a beszámoló érdemi részétől — ugyancsak érintette a problémát.

A közút — mondotta a miniszter — nem azoknak a magántulajdonosainak, akik egyébként nem ismerik el az államot, az állam fennhatóságát. A miniszter igen élesen kelt ki a szélsőséges

vallási követelésekkel szemben és rámutatott arra, hogy mennyire elítélendő cselekménynek tartja a jeruzsálemi Sivté Jisráel szombati forgalmának megzavarását és a kődobálást. Meglepő — mondotta, hogy négy éven keresztül nem volt kifogás az akkor megépített párhuzamos út használata ellen és még maga Amram Blau rabbi sem emelt kifogást az ellen, hogy ott szombaton is folyik a forgalom.

Bár-Jehuda azt is kétségbe vonta, mintha a most tündető rétegek joga volna különleges vallási követelményeket támasztani és azt állítani magukról, hogy az ő vallásosságuk különb, mint másoké. Szerinte, talán éppen az mondható, hogy mások azok, akik a hittörvény parancsolatait betartják, mert megvalósították az országban való megtelepedés parancsát és nem tekintik szellemi köz- (Folytatás a 8-ik oldalon.)

Pénteken válik szabaddá a közlekedés az arab vidéken

Öt határmenti falu lakosainak továbbra is szüksége lesz utazási engedélyre — Tizenegy elhagyott arab község zárt terület marad

Tel Aviv, (Az Uj Kelet katonai tudósítójától). Pénteken lépnek életbe a kormány által elhatározott könnyebbségek a katonai kormányzat területén. A hadsereg szóvivője tegnap hivatalosan közölte, hogy Lévi Eskol hadügyminiszter utasítása alapján a vezérkari főnök elrendelte, hogy az északi és a központi katonai parancsnokok hozzák nyilvánosságra a rendeleteket, amely szerint a Gálil és a „háromszög” lakossága november 15-től kezdve szabadon közlekedhet anélkül, hogy külön utazási engedélyre lenne szüksége. A hivatalos jelentés szerint a tilalom változatlanul fennáll majd öt határmenti arab falu lakosságára.

Katonai tudósítónk hozzáfűzi, hogy a teljes mozgási szabadság életbeléptetése több, mint 200.000 arab lakóra vonatkozik. A szabad mozgási lehetőség alól csak a legérzékenyebb határmenti, valamint a hadsereg gyakorlatozási célját szolgáló területeket vonták ki. Tizenegy arab falut, amelynek lakói a múltban elmenekültek és fennáll annak a veszélye, hogy illegálisan mások telepsznek ott le, „zárt területek” minősítették és az azokba való belépés engedélyhez lesz kötve.

A katonai kormányzók tegnap megbeszélésre hívták össze az arab falvak vezető személyiségeit és részletesen megmagyarázták nekik a rendelet tartalmát, amelyek a napokban írásban is megjelentek.

Reb Jajlis Teitelbaum állítólag Izraelbe jön

hogy „döntő küzdelemre” vezesse a szélsőséges vallási köröket

Megbízható értesülések szerint Joél Teitelbaum volt szatmári rebe a közeljövőben hosszabb látogatásra Izraelbe érkezik, hogy a szélsőséges vallásos csoport élére állva vezesse a „szombat-harcot”.

Reb Jajlis, aki mint ismeretes, a new-yorki Williamsburg negyedben él, legutóbb hat évvel ezelőtt a harmadik Kneszet-választás előtt járt az országban és rá akarta venni a vallásos rétegeket a választások bojkottálására. Miután ez a kísérlet kudarcot vallott, haraggal hagyta el az országot és azt mondotta, csak akkor jön vissza, „ha

eljön a megváltás”. Ugyáltszik azonban, a Neutré Kártá túl hosszúnak tartotta ezt a határ-időt, mert fokozódó nyomást gyakorolt amerikai vezérére, hogy jöjjön ismét Jeruzsálembe és vezesse „döntő küzdelemre” a szélsőséges vallásosokat. A rebe végül is úgy határozott, hogy a szent cél érdekében megváltoztatja elhatározását és udvarának vezetőembereivel hosszabb időre Izraelbe jön. Kétségtelen, hogy érkezése nagymértékben fokozni fogja a szélsőséges vallásos csoportok által vezetett „szombat-küzdelmet”.

EGYÓRÁS TÜZHARC A SZIRIAI HATÁRON

Sziriai hadállások tüzet nyitottak Dán kibuc traktorjára — Két könnyű sebesülés izráeli oldalon

Tel-Aviv (Az Uj Kelet katonai tudósítójától). Tegnap délelőtt egy órakor Dán kibucból északra sziriai hadállások tüzet nyitottak egy traktorra, amely a földet dolgozott. Izráeli oldalról a tüzet viszonzózták és a tüzharc közel egy óra hosszat tartott. A traktorista és az egyik katona, aki a munkásokat biztosító egységhez tartozik, könnyebben megsebesültek.

A terület, amelyen a mezőgazdasági munkát végezték, az Izraelhez tartozó semlegesített zónában van és azt a múltban is állandóan megművelték. Ebben a körzet-

ben csak egy vitás szántóföldterület van, míg a többi a sziriaiak és az UNO által is elismert status quo alapján megművelhető. Ennek ellenére a sziriaiak tüzet nyitottak.

Izrael azonnal panaszt nyújtott be a fegyverszüneti bizottsághoz és az UNO megfigyelők kiszálltak a helyszínre a vizsgálat lefolytatására. A vitás terület 160 dunányira terjed. Megbízható források közlik, hogy Izrael nem fog lemondani arról a jogáról, hogy ezeket a területeket megművelje.

Sziriában szigorú rendszabályokat léptettek életbe a fekete piac ellen

Nehézségekbe ütközik az Irákkal tervezett gazdasági egység megteremtése

(Damaskusz (IFP, IM). Ali Szalach el Szaadi, Irák helyettes miniszterelnöke és Chamdi Abdul Madzsid népi jóléti miniszter Damaskuszba érkeztek, ahol Amin el Chafez tábornokkal, a forradalmi tanács elnökével találkoztak. A megbeszélésen résztvett Szalach Magbi Amas tábornok iraki hadügyminiszter és vezérkari főnök, aki a közös sziriai-iraki haderők főparancs-

noka. A kiadott jelentés szerint a tanácskozás Sziria és Irák egyesülésének előkészítéséről folyik,

Damaskusz (IM, IFP). A damaskuszi rádió tegnap cáfolta azt a hírt, hogy a Sziria és Irák egységéről folyó tárgyalásokon nehézségek merültek volna fel. „A két ország gazdasági egységét a közeli napokban hirdetik ki” — hirdette Damaskusz.

Néhány órával később azonban, mialatt a sziriai vezetők Irák helyettes miniszterelnökével tárgyaltak, a belügyminiszter és a katonai kormányzó rendkívüli intézkedéseket jelentettek be a fekete piac letörésére. A damaskuszi rádió közvetített hivatalos nyilatkozat bejelenti, hogy tegnap ellenőrok járták végig a piacokat és nagymennyiségű elrejtett élelmiszert koboztak el, mátol kezdve pedig minden üzletben ellenőrizni fogják az árúknöveket és gyanú esetén azonnal eljárás indítanak a kereskedő ellen.

A hivatalos nyilatkozat két kereskedőnek a nevét közölte, akiket tegnap „nyeresékes és a közbizalom

megingtatása” címén letartóztattak és a belügyminiszter elrendelte vagyonuk elkobozását.

A forradalmi tanács tegnap végre kinevezte Sziria új vezérkari főnökét, Szalach Dzsedid ezredes személyében, akit egyben tábornokká léptettek elő. Szalach Dzsedid, aki a Baat párt vezetői közé tartozik és a forradalmi tanács tagja, a vezérkar élén Amin el Chafez tábornok helyét tölti be, akit a forradalmi tanács elnökévé neveztek ki.

Nem tudnak Csü En-láj kairói látogatásáról

Peking (Reuter). A kínai külügyminisztérium hivatalnokai nagy csodálkozással fogadták Abdul Nasszer fálhivatalos szócsövének, az El Ahrannak jelentését, hogy Csü En-láj kínai miniszterelnök decemberben látogatást tesz Kairóban. A hivatalnokok kijelentették, hogy semmi tudomásuk sincs a látogatás tervéről.

A három elrabolt izráeli polgár ügye

Jeruzsálem, (Az Uj Kelet tudósítójától.) A Kineset taváról annakidején elhurcolt három izráeli személy szabadonbocsátása kérdésében UNO-körök az utóbbi 24 órában arra utaltak, hogy optimizmusra van indok. Az izráeli hivatalos körök teljes hírzárlatot vezettek be az ügygel kapcsolatban.

Tudatjuk barátainkkal, hogy édesanyánk, nagyanyánk

Karczag Gizella szül. Káin
 itthagyott bennünket. — Temetése ma fél 3-kor a kirját-sauli temetőben.

Salpeterné Karczag Sára, leánya;
 Ábrahám és Baruch unokái;
 és dr. Móir Salpeter, veje.

The Israel Watch Co., és a „Tenim” cég alkalmazottjai ezúton fejezik ki részvétüket

FÖNÖKNŐJUKNEK,
 édesanyja

Fogler Szára, Mami 77
 elhunytá feletti mély gyászában.

HIREK

ELŐFIZETESI DIJA
HAVONTA 5.80 IL.
Tel-Aviv, P.O.B. 831.
Fiókiadóhivatalok:
HAIFA:
Schapira 13, tel. 2453.
Irodai órák után:
Tel: 66711.
JERUSALEM:
Javec 7. Tel. 26046.

— Az államelnök fogadta Jákob Blaustejnt. Zalmán Sázár államelnök tegnap fogadta Jákob Blaustejnt, az amerikai zsidó bizottság volt elnökét és feleségét. Ugyancsak fogadta az államelnök az országban működő kereskedelmi kamarák küldöttségét. Az államelnök pár tegnap fogadást adott dr. J. Melman tiszteletére, aki befejezte működését, mint a Szochnut gáluti oktatási osztályának főnöke. Dr. Melman az államelnök, Mose Sárát, a Szochnut elnöke, Sálom Lévin, a tanító szervezet elnöke, Sulamit Katzenelson asszony és dr. Aser Bávil köszöntötték.

— Nagy tüzérési lögyakorlatok voltak. Az ország déli részében ezen a héten nagy tüzérési lögyakorlatot tartottak. A gyakorlatokon állandó és tartalékos alakulatok vettek részt.

* „Hadash” 21 éve vezet. „Hadash”-nál olvasni élvezet. „Hadash”, Hájárkon ötvenkilenc.

Pénteken:
P. HOWARD:
Az elátkozott part
Uj folytatásos regényünk első része!

— Fogadás a svéd király születésnapja alkalmából. — Hugo Tam svéd nagykövet és felesége tegnap a Rámát Aviv szállóban ünnepi fogadást tartott III. Gusztáv Adolf svéd király születésnapja alkalmából. A fogadáson megjelent Aha Ezen helyettes miniszterelnök, Jicchák Olsán felsőbírósi elnök, Simon Peresz hadügyi alminiszter, valamint az ország társadalmi, politikai és gazdasági életének más vezető személyiségei. Az államelnököt adjutánsa, a külügyminisztériumot pedig dr. Jáchil államtitkár képviselte. Jelen voltak a diplomaták is, mind a keleti, mind a nyugati blokk részéről, valamint UNO-megfigyelők és egyházi személyiségek.

— Betörték egy tel-avivi ásterembe. Vasárnap éjjel ismeretlen tettesek betörték a tel-avivi Dizengoff utcában lévő Broadway étterembe, amelynek kasszájából 1900 fontot vittek el. Az összegből 1200 font készpénz volt, a többi pedig csekk és külföldi valuta.

SPORTZAKAROK
Új modellek,
39. — 32. — 29. — IL.
Téli terrylen, nadrág,
29. — 32. — IL.
Öltönyök mérték után,
felelősséggel.
PRESSLER
TEL-AVIV, BEN JEHUDA 20

— Öt betörést követtek el egy éjszaka alatt. — A haifai rendőrség letartoztatta Georg Biebert, Uri Rittmann és Jehuda Szlosnikot, akiket egyetlen éjszaka alatt elkövetett öt betöréssel vádolnak. A letartoztatottak november 22-én éjjel Kirját Bialikban és Kirját Chájimban betörték egy gyógyszerárba, egy borbélyműhelybe, egy textilüzletbe, egy áruraktárba és egy kioskba, ahonnan különböző pénzeszközöket és árukat vittek el. A betörők ellen 15 napos vizsgálati fogságot rendeltek el.

Megszűnt a sztrájk a Rámle mentő-állomáson. A Rámle Mágén Dávid Ádom kirendeltség sztrájkja tegnap délből véget ért, miután biztosították az alkalmazottak szeptemberi és októberi fizetését, valamint a mentőautók üzemanyagának beszerzéséhez szükséges összeget. A reggeli órákban a Mágén Dávid Ádom kirendeltség vezetősége Kohen megyefőnök bevonásával rendkívüli ülést tartott a városi képviselők bevonásával és megállapodás történt arról, hogy a város és a körzet is részt vállal a kirendeltség fenntartási költségeiből. December végéig rendezik az alkalmazottak szociális juttatásait is, amelyekkel évek óta hátrálékban vannak.

Humoros, érdekes, izgalmas!
P. HOWARD:
Az elátkozott part

— Higanymérgezték a gabonamagvaktól. — Cfatí tudósítónk jelenti: A libanoni határ közelében lévő Menará kibuc 15 gyermekét mérgezési tünetekkel a cfatí kórházba szállították. Alapos vizsgálat után az orvosok megállapították, hogy a gyerekek gabonamagvakban lévő higanyt nyeltek le. Gyomormosás és kezelés után mindnyájukat hazaengedték.

— Ki hozta át a határon Náchmán Farkas egyiptomi levelét? A biztonsági szolgálat vette kezébe a nyomozást annak kiderítésére, hogyan jutott a Náchmán Farkas által Egyiptomból küldött levél az Izraelben lakó Aháron Kohén kezébe. Mint emlékeztetés, Náchmán Farkas, aki a jelek szerint Egyiptomban tartózkodik, levelet intézett egykori bűntársához, Aháron Kohénhoz, melyben felszólította, hogy szökjön át ő is Egyiptomba. A levelet Tel Avivban adták fel, de eddig még nem tudták kideríteni, hogy azt ki hozta át a határon. Minthogy ilyen jellegű nyomozás nem tartozik a rendőrség hatáskörébe, azt a biztonsági szolgálat vette át, noha a rendőrség körében azt mondták, nincsenek meggyőződve száz százalékosan arról, hogy Farkas valóban Egyiptomból küldte a levelet.

HALBERSTAMM RABBI VISSZAVONULT KIRJÁT CANZ ÜGYEINEK VEZETÉSÉTŐL?
A rabbi közvetlen ellenőrzése nélkül folynak az építkezések

Natanja (Az Uj Kelet tudósítójától). — Kirját Canz a Natanja melletti chásid-nyeged lakói között élénken kommentálják azt a tényt, hogy Jekutiél Halberstamm rabbi, a település létrehozója és szellemi vezetője, egy idő óta teljesen visszavonult Kirját Canz ügyeinek vezetésétől. A rabbi belső munkatársai megerősítették, hogy Halberstamm rabbi közel tíz napja a legteljesebb elvonultságban él és még a legközelebbi munkatársaival sem hajlandó tárgyalni. A készülő kórház és a nagyszálló építkezései a rabbi ellenőrzése nélkül folynak, holott eddig részletekbe menő tárgyalásokat folytatott az építésmérnökökkel és vállalkozókkal.

Halberstamm rabbi kijelentette, hogy ezúttal csak egyszer egy héten, mégpedig kedden délután 2 és 4 óra között fogadja híveit és az eléje járulókat. Ez az intézkedés is nagy feltűnést keltett, mert eddig a rabbi ajtaja bármilyen órában, még késő éjjel is, nyitva állt mindazok előtt, akik akár vallási kérdésben fordultak hozzá, akár személyes ügyben kérték a tanácsát.

A rabbi nem vett részt a Kirját Canz érdekeltségéhez tartozó és a jeruzsálemi Geula-nyegyedben épített 600 lakóegységet magábfoglaló sikun-nyegyed avatási ünnepségén sem.

Ki írta Shakespeare drámáit?

William Shakespeare drámáinak voltaképpeni szerzője nem Shakespeare volt, nem is Marlow, — hanem egy El Zubari nevű arab sejk, aki a 16-ik században telepedett le Angliában. A kissé megdöbbentő megállapítás Angliában tanuló iraki diákoktól származik, míg ugyanakkor a Marlow Society azt kívánja bizonyítani, hogy Marlow, egy canterburyi cipész fia írta a Shakespeare neve alatt ismert színdarabokat. A társaság engedélyt kért arra, hogy Marlow és Shakespeare halálának 400-ik évfordulója alkalmából kutatást rendezhessen és főleg Shakespeare eddig ismeretlen sírja után kutasson.

Egyházi feljegyzésekből tudják, hogy Marlowot 1593-ban bérgyilkos szúrta le egy verekedésben és a Szent Miklós templom udvarán temették el. Számos kutató azonban úgy hiszi, hogy Marlow csak megjárta a „meggyilkolását”, mert így akart megmenekülni letartóztatása elől.

— Négy és féltre ítélték egy fiatalokú leányul való viszonya miatt. A törvényszék 4 és féleves fegyházbüntetésre ítélte Ábrahám Bitom többszörösen rovtomultú jeruzsálemi lakost, aki egy 17 éven aluli leánnyal folytatott viszonyt. A törvényszék ítélete kihangsúlyozza, hogy a vádlottat közveszélyes bűnözőnek kell nyilvánítani, miután az előzetes feltételes büntetések, valamint gondozóintézmények figyelmeztetéseire nem jártak eredménnyel és Bitom a hasonló büntetéseket sorozatánál követte el.

• APOLONGT KERESUNK rokkant mellé. Lakás helyben. Jó feltételek a megfelelő jelentkezésnek. Irásbeli ajánlás szükséges. T. A. P.O.B. 4202. „8585” számra.

Wizo-Ramal-Gan

MA, nov. 12., kedden este 8 órakor
TEAEST
a mozdóban,
Natan-utca 16. sz. a.
Házaszónnyok: Blassberger Irén és Friedmann Lica

Dr. Rechter Emanuel temetése

Óriási részvét mellett helyezett tegnap örök nyugalomra a pénteken elhunyt dr. Rechter Emanuel, a Kupát Cholim cfatí nyaralójának 59 éves igazgatóját. Az elhunyt, aki 30 évvel ezelőtt alijjázott Lengyelországból, 19 évig vezette a cfatí Bét Buszel üdülőt. Megalapítója volt a cfatí Rotary klubnak, a művész-nyegednek, a Glitzenstein-múzeumnak s a városi gimnáziumnak, ezenkívül számtalan közéleti tisztséget viselt halála napjáig. A város főrabijja, polgármestere és a különböző intézetek képviselői búcsúztatták az elhunytat.

Az ezres tömeg vallásos résztvevői között nagy megütközést váltott ki, hogy a Kupát Cholim központjának képviselője, Ramot-Visinszki hajdonfőt tartotta a gyászbeszédet a holttest mellett.

— A páncélosok ma játszanak az országos labdarúgó válogattal. A „páncélosok hónapja” keretében az országos labdarúgó válogatott és a páncélos alakulat válogatottja között labdarúgó mérkőzést tartanak ma délután 3 órakor a jaffai Bloomfield pályán. A labdarúgó szövetség irodáiban és a stadion pénztáránál leszállított áru diák- és katonajegyek kaphatók ebből az alkalomból.

— Világhírű bécsi professzor tart előadást a tel-avivi egyetemen. — Viktor Fraenkel professzor, a bécsi neuro-pszichoterápiás klinika igazgatója ma előadást tart a tel-avivi egyetem pszichológiai körében. A világhírű professzor rövid látogatásra érkezett az országba és ennek keretében a tel-avivi egyetem vendéglátójaként szerepel.

— Az iskolai verekedésben eltört a karja. Pinchász Michel 12 éves kislány, a beér-sévi Nicánim állami iskola növendéke tegnap összeverekedett egyik osztálytársával. A verekedés során a gyerek eltörte a karját és a negyvi központi kórházba szállították. A kisfiú apja panaszt tett a rendőrségen, amely vizsgálatot indított az eset körülményeinek kiderítésére.

— Külföldi vajjat hoznak forgalomba. A földművelésügyi minisztérium és a tejtermékek értékesítő tanácsának határozata alapján ideiglenesen beszüntetik a belföldi vaj forgalombahozatát. Helyette importvajat kerül a piacra 200 grammos csomagolásban 90 ágorás áron. A vajimportot az illetékes állami hivatalok jóváhagyták.

— A taxisofőr előre felvette a pénzt és elrobbogott. Jozsef Malká ásdodi lakos tegnap feljelentést tett a tel-avivi rendőrségen, hogy vasárnap este tíz óra körül a központi autóbusszállomás környékén taxit akart bérelni és megállapodott az egyik sofőrrel. A kocsivezető előre kérte a pénzt és amikor Malká atnyújtott neki egy tizfontos bankjegyet, az hirtelen begyújtotta a motort és elrobbogott, anélkül, hogy az utast a kért címre vitte volna.

• TANURAT KERESNEK, akik együtt voltak néhai férjemenel, Weinberger Sámuel karcagi lakossal, akit 1942 szeptemberében Kassáról vittek ki Ukrajnába, a 1964 munkásszálladal. 1943 januárjában eltűnt. Rella Weinberger, Kibuc Hágosrim, Dóar Na Gálil Kibon

— Kecháv szövetkezeti faluba beköltöztek az új lakosok. A láchisi övezetben lévő Kecháv szövetkezeti faluba tegnap beköltöztek az első új lakosok, akik elfoglalták a Szochnut által előkészített lakásokat. A Naor, a láchisi övezet főnöke elmondta, hogy még a hónap végéig további 20 család költözik a helységbe. Mint ismeretes Kecháv szövetkezeti faluban. Ezek részére most minden nap tart magyarázó előadást.

— Szombati üzletzárásra vonatkozó rendeletek jelentek meg. A vallásügyi minisztérium mellett működő „szombatvédő tanács” közölte, hogy a hivatalos lap legutóbbi számában két муниципális szabályrendelet jelent meg az üzletzárásokkal kapcsolatban, amelyek egyben a szombati és ünnepnapi üzletzárásokat is szabályozzák. A szabályrendeletek Achier, Gánót, Zéjtán, Chemed, Jágil, Kfár Chábád, Mismár Hásiva, Nir Cvi, Cáfria, Tochelet és Párdesz Chána helységekre vonatkoznak. Eddig 85 különböző városi szabályrendelet lépett életbe 10 körzeti tanácsban a szombati és ünnepnapi kötelező üzletzárásról.

Következő folytatásos regényünk:

P. HOWARD:
Az elátkozott part

A bátor tanító megmentette egy 3 éves kislány életét

A gyermek beleesett az öt méter mély szennyvezető csatornába, de a tanító ruhástól utána ugrott és kiszabadította

Cfatí (Az Uj Kelet tudósítójától). — Jozsef Káse 22 éves tanító önfeláldozásának köszönhető Eszter Dávháf három éves nyugat-gálili kislány életének megmentése. Mintegy 22 méterre az ávivimi iskolától egy öt méter mélységű szenny-csatornába esett a pár hónappal ezelőtt alijjázott kislány. A hír vétele után a fiatal tanító ruhástól ugrott utána és a felszínre hozta az öntudatlan kislányt, akit szájbelégzéssel mentettek meg az életnek. A Szochnut telepítési osztályának emberei a helyszínre kiszállva megígérték, hogy hasonló esetek elkerülése végett, az iskolát bekerítik. Egyébként a szenny-csatorna fedelét játszó gyerekek távollították el helyéről és ez okozta a szerencsétlenséget.

A cfatí kórházból tegnap este került jelentés szerint a kislányt elsősegély után hazaengedték.

ÉNEKSZÓVAL KISÉRTÉK A BÖRTÖNBE a haifai missziós iskola elleni tüntetőket

Kfár Chászidim jesivája előtt többszáz főnyi tömeg búcsúztatta a nyolc elítéltet

Haifa (Az Uj Kelet tudósítójától). — Délután 5 és 6 óra között letratóztatták őket „bőszá tóvá” — választotta tegnap este Cvi Hádászi ügyvéd, az Uj Kelet tudósítójának kérdésére, hogy mik a fejlemények a nyolc jesivanövendék ügyében. Mint tegnap jelentették, a nyolc fiatalember, akiket a haifai járásbíró-ság a múlt hónap végén fejenként 500 font pénzbírsággal megváltható 60 napos fogházra ítelt a Bét-El nevű missziós iskola elleni tüntetésért, — tegnapelőtt elhatározta, hogy a börtönbüntetést választja. De amikor mejelentek a büntetés kitérésére, nem akarták őket elzárni, mert a letartóztatási parancs még nem volt aláírva.

A letartóztatási parancsot Verlinszki bírónő teg-

nap délelőtt írta alá és délután 5 órakor egy rendőrségi riadóautó jelent meg a kfár-chászidimi jesiva előtt, ahol többszáz főnyi tömeg, élükön a községi tanács vezetőjevel, lelkesen búcsúztatta a fiatalembereket. A jesiva rabbija valamenyüiket külön-külön megcsókolta. A búcsúzkodás egy teljes órát vett igénybe és 6 óra múlt, mire a rendőrautó utat tört magának és elindult a dzsálemi börtön felé. A nyolc jesivanövendéket előreláthatólag még a mai nap folyamán más fogházba helyezték át.

Hádászi ügyvéd közölte, hogy ma fellebbezést nyújt be a kerületi törvényszéknek és kérni fogja a tárgyalás időpontjának mielőbbi kitűzését, hogy a fiúkat minél hamarabb kiszabadíthassa.

Az 1918-as fegyverszünet évfordulója

De Gaulle megkoszorúzza Clemenceau sírját, Kennedy elnök a flandriai síkságról hozott pipacsokat helyeztet el Pershing tábornok sírján

Párizs (UPI). — Charles De Gaulle elnök tegnap felkereste Georges Clemenceau volt miniszterelnök sírját, majd koszorút helyezett el az Ismeretlen Katona sírján. Ezzel egyidőben az országban mindenütt a koszorú szárait helyezték el sírokra és emlékműveken az első világháborút befejező fegyverszünet 45-ik évfordulóján. A fegyverszünet napja állami ünnep Franciaországban, ahol a második világháború végét nem ünneplik.

Arlington (NUI). — Kennedy elnök tegnap délelőtt 11 órakor (amerikai idő szerint), pontosan abban a percben, amikor 45 év előtt aláírták a fegyverszünetet, megjelent a Washington közelében fekvő Arlington nemzeti temetőben, hogy megkoszorúzza az Ismeretlen Katona sírját. A katonai szertartás folytatásaként a véres harcokról híressé vált flandriai síkságról hozott pipacsokból font koszorút helyeztek el John Pershing tábornok sírján, aki az első világháborúban az amerikai haderők főparancsnoka volt Európában. Amerikában a fegyverszünet napját a második világháború vége óta a veteránok napjának nevezik, hogy ezáltal az ünnep általánosabb jellegűt kapjon és ne csupán az első világháborúra emlékeztessen, amelyet Amerikában „a háborúk befejezésére szolgáló háborúnak” neveztek.

Jeruzsálem (STA). — Az angol leszerelt katonák szövetségének képviselői, az UNO-megfigyelők és a Cofim-hegyen szolgálatot teljesítő izraeli egység jelenlétében gyászünnepeket tartottak a hegytetőn lévő angol katonai temetőben. Hasonló emlékszeretartás folyt le Rámle és Haifán is az első világháború angol hősihalottainak temetőiben.

1964 végére fog elkészülni a tel-avivi Hilton-szálloda

R. Strand, a világhírű Hilton szállodavállalat vezérigazgatója az országba érkezett. „A tel-avivi Hilton szálló 460 szobája 1964 végére készen várja a vendégeket” — mondotta megérkezése után Strand, aki vel együtt jött R. Basler, a vállalat egyik európai és izraeli főmegbízottja, valamint A. Gran főépítész is. A látogatás célja az, hogy ellenőrizzék az építkezés menetét és már gondoskodjanak szobarendelések intézéséről, ha a szálló elkészül.

Gran főnök megvizsgálja a leendő szálloda mellett létesített kísérleti szobákat, hogy az építkezés további folyamatánál pontosan számítsa be a költségeket, a különböző klimatikus hatásokat, a környék zaját és más tényezőket. A vendégek 3-4 napig maradnak az országban. Tegnap egyébként Smuel

nap délelőtt írta alá és délután 5 órakor egy rendőrségi riadóautó jelent meg a kfár-chászidimi jesiva előtt, ahol többszáz főnyi tömeg, élükön a községi tanács vezetőjevel, lelkesen búcsúztatta a fiatalembereket. A jesiva rabbija valamenyüiket külön-külön megcsókolta. A búcsúzkodás egy teljes órát vett igénybe és 6 óra múlt, mire a rendőrautó utat tört magának és elindult a dzsálemi börtön felé. A nyolc jesivanövendéket előreláthatólag még a mai nap folyamán más fogházba helyezték át.

Hádászi ügyvéd közölte, hogy ma fellebbezést nyújt be a kerületi törvényszéknek és kérni fogja a tárgyalás időpontjának mielőbbi kitűzését, hogy a fiúkat minél hamarabb kiszabadíthassa.

Az 1918-as fegyverszünet évfordulója

De Gaulle megkoszorúzza Clemenceau sírját, Kennedy elnök a flandriai síkságról hozott pipacsokat helyeztet el Pershing tábornok sírján

Párizs (UPI). — Charles De Gaulle elnök tegnap felkereste Georges Clemenceau volt miniszterelnök sírját, majd koszorút helyezett el az Ismeretlen Katona sírján. Ezzel egyidőben az országban mindenütt a koszorú szárait helyezték el sírokra és emlékműveken az első világháborút befejező fegyverszünet 45-ik évfordulóján. A fegyverszünet napja állami ünnep Franciaországban, ahol a második világháború végét nem ünneplik.

Arlington (NUI). — Kennedy elnök tegnap délelőtt 11 órakor (amerikai idő szerint), pontosan abban a percben, amikor 45 év előtt aláírták a fegyverszünetet, megjelent a Washington közelében fekvő Arlington nemzeti temetőben, hogy megkoszorúzza az Ismeretlen Katona sírját. A katonai szertartás folytatásaként a véres harcokról híressé vált flandriai síkságról hozott pipacsokból font koszorút helyeztek el John Pershing tábornok sírján, aki az első világháborúban az amerikai haderők főparancsnoka volt Európában. Amerikában a fegyverszünet napját a második világháború vége óta a veteránok napjának nevezik, hogy ezáltal az ünnep általánosabb jellegűt kapjon és ne csupán az első világháborúra emlékeztessen, amelyet Amerikában „a háborúk befejezésére szolgáló háborúnak” neveztek.

Jeruzsálem (STA). — Az angol leszerelt katonák szövetségének képviselői, az UNO-megfigyelők és a Cofim-hegyen szolgálatot teljesítő izraeli egység jelenlétében gyászünnepeket tartottak a hegytetőn lévő angol katonai temetőben. Hasonló emlékszeretartás folyt le Rámle és Haifán is az első világháború angol hősihalottainak temetőiben.

1964 végére fog elkészülni a tel-avivi Hilton-szálloda

R. Strand, a világhírű Hilton szállodavállalat vezérigazgatója az országba érkezett. „A tel-avivi Hilton szálló 460 szobája 1964 végére készen várja a vendégeket” — mondotta megérkezése után Strand, aki vel együtt jött R. Basler, a vállalat egyik európai és izraeli főmegbízottja, valamint A. Gran főépítész is. A látogatás célja az, hogy ellenőrizzék az építkezés menetét és már gondoskodjanak szobarendelések intézéséről, ha a szálló elkészül.

Gran főnök megvizsgálja a leendő szálloda mellett létesített kísérleti szobákat, hogy az építkezés további folyamatánál pontosan számítsa be a költségeket, a különböző klimatikus hatásokat, a környék zaját és más tényezőket. A vendégek 3-4 napig maradnak az országban. Tegnap egyébként Smuel

Egy újabb jeruzsálemi kérdőjel

Miért sajátította ki a kormány az olasz kórházat?

Kevesen tudják e pillanatban még, mi és ki áll azon rendelt mögött, amelyet 1943-as mandatórius korszakbeli törvény alapján Pinczés Szápir pénzügyminiszter írt alá. A rendelkezést a kormány let, amellyel a kormány megfellebbezhetetlen hatályú kiegészítést magának lyal kisajátította számú telekkönyv 30061 számú tömbjében 75, 74, 73, 61 parcellákként bejegyzett telket és az ott lévő épületeket. Ez a telekkönyvi és épületkomplexum Jeruzsálemben az „olasz kórház” néven ismeretes.

Ma is ott látható a magas kerítéssel övezett gótikus olasz kórház bejáratának a falán az a géppel írott kisajátítási rendelet, amelyben a kormány közli, hogy hajlandó tárgyalásba bocsátkozni az épületek és a telek megvásárlása ügyében mindenki, aki tulajdonjogra tart igényt.

Ez az óvatosságot megfogalmazás — nem alaptalan, s nem véletlen.

E pillanatban ugyanis legalább 3 olyan tényező vesz részt az olasz kórház körül folyó színdarabokban, amelyek valamennyien teljes vagy részleges tulajdonjogra és jelentős összegű kártérítésre tartanak igényt a

pénzügyminisztérium részéről. Mert jöllehet az olasz kórház, amely ma már valójában se nem olasz, se nem kórház, formailag még a Vatikánhoz tartozó miszionárius társaság tulajdonát képezi. Gyakorlatilag azonban egy amerikai—iz-

Kik állnak a tőkésök mögött?

Nem lehet tudni hogyan és milyen utakon, a pénzügyminisztérium azonban ugylátszik megtudott valamit azokból a „sutogó értesülésekből”, amelyek tudni vélték, hogy az amerikai tőkés csoport mögött valójában nem amerikai, hanem izraeli vallásos körök, egész pontosan a Meá Seárim szűk világhoz tartozó pénzügyi csoportok húzódnak meg. Amióta az olasz kórház falának kerítésére kiragasztották a kisajátítási rendeletet, egyre nagyobb gyorsasággal és intenzitással keringenek azok az ellenőrizhetetlen és sokszor egymásnak ellentmondó hírek, amelyek makacsul arra utalnak, hogy az olasz kórház megvásárlása és kisajátítása körül valami — hogy egész finom kifejezéssel éljünk, — nincs egészen rendben...
Hír szerint az amerikai

rái tőkés csoport már nyolc hónappal ezelőtt lekötötte és elvben megvette 300 ezer dollárért a kórházat és a hozzá tartozó 11 dunám föld területet, amelyet a napokban készülték a telekkönyvi hivatalban az állítólagos amerikai befektető csoport nevére átírni.

tőkés csoport miközben lépéseket tett, hogy átírja nevére az olasz kórházat, már tárgyalásokat folytatott különböző vallásos csoportokkal, hogy azoknak adja tovább az ingatlan. Nem látsozott valószínűleg ugyanis, hogy a Vatikánhoz közel-

Kórház, de szegényes

A földterület, amelyen az olasz kórház áll, eredetileg a török szultán tulajdonát képezte. A szultán több mint száz éve az olasz királyi háznak ajándékozta ezt a jeruzsálemi telket, melyen pontosan félév századdal ezelőtt olasz építész és olasz építőanyagok segítségével, arab munkások felépítették ezt az ódon architektikai levegőt árasztó nehéz falazott, tornyos építményt, amely közvetlenül az első világháború befejezése után kórházként kezdte meg működését.

Az idők folyamán egy dr. Marcelli nevű olasz fül, orr, gégeészakérő, olasz apácánővérek bevonásával irányította ennek a kórháznak a munkáját, ahol sohasem dolgoztak zsidó orvosok. Valójában nem is igen volt alkalmas az eredetileg kolostori rendnek készült építmény kórház céljaira.

Sohasem volt ott a modern értelemben vett kórház. Operációsterem nem létezett, s a körülbelül három tucatnyi ágyon főként belgyógyászati betegeket és szülőanyákat helyeztek el. A pacientúra is főként Jeruzsálem és környékének arab lakosságából, továbbá furcsa módon a rendkívül szegénysorsú zsidók köréből került ki. Az orvosi szolgálatok ugyanis teljesen díjtalanok voltak.
Ennek ellenére az olasz

Magyar-német kereskedelmi kapcsolatok

Bonn (UPI). — Nyugat-Németország és Magyarország között kereskedelmi megállapodás jött létre, amelynek értelmében a két ország kölcsönösen kereskedelmi kirendeltséget létesít. Ez a harmadik ilyenfajta szerződés, amelyet Nyugat-Németország olyan kelet-európai államokkal köt, melyekkel nincsenek rendes diplomáciai kapcsolataik. — Előzőleg Lengyelországgal és Romániával kötöttek ilyen szerződést.

Nyugat-Németország az úgynevezett Hallstein-doktrína értelmében nem tart fenn diplomáciai kapcsolatokat azokkal az országokkal, amelyek elismerik a kelet-német kormányt. Dr. Ludwig Erhard még a kancellári hivatal átvétele előtt, mint gazdasági miniszter arra törekedett, hogy ezt megkerülje és gazdasági kapcsolatokat létesítsen ott, ahol Bonn nem kíván formális diplomáciai kapcsolatokat.

Ugyanezekből az iratokból az is kiderül, hogy ma Lord Curzon külügyminiszter is kétségbevonta a zsidó nép jogát Palesztinára. Azt hiszem — írta egy alkalommal Lord Curzon — hogy a zsidó nép és Palesztina közötti kapcsolat már 1200 évvel ezelőtt megszakadt, így tehát semmiféle joguk sincs arra, hogy maguknak követeljék ezt a területet. Ha ilyen érvelésre támaszkodnánk, úgy nekünk angoloknak sokkal jobban megalapozott jogaink volna-nának Franciaország bizonyos területreire.

álló és olasz miszionáriusok által irányított társaság éppen a Meá Seárim világhoz tartozó vallásos zsidó köröknek legyen hajlandó eladni azt az épületet és jelentős kiterjedésű telket, amely előtt az utóbbi hetekben hétről-hétre heves csatározások folytak.

Az olasz kórház ugyanis, — ha az olvasó eddig nem tudta, — a szombat-háboruskodások „csataterének” a szívében fekszik, a Meá Seárim utca végén és a Sivaték Jisráél utca találkozásánál.

Es ez a földrajzi elhelyezés természetesen a szombat-háboruskodás motívumát is beleszövi az olasz kórház rendeleti uton való kisajátításának a körforgásába.

Kairó meghamisította Willy Brandt sajtónyilatkozatát

Nyugat-Berlin főpolgármestere befejezte egyiptomi látogatását

Kairo (DPA, ITIM). — Willy Brandt nyugat-berlini főpolgármester ötnapos kairói látogatásának befejezésekor sajtókonferenciát tartott a kairói kormányzói palotában. Brandt nyilatkozataiból a Kairóban hagyományos módon különböző verziók kerültek nyilvánosságra. Az alábbi a nyugat-német DPA sajtóügynökség beszámolója, amely egy lényeges pontban tér el a kairói rádió beszámolójától. Kairó szerint Brandt azt mondta volna, hogy „semmit sem talált Egyiptomban, ami indokoltá tenné, hogy elhatározzák a német tudósok kivonását onnan.” Ugy a DPA, mint az angol Reuters és az IFP francia sajtóiroda beszámolóiban a nyoma sincs ennek a kijelentésnek.

Brandt, aki Nasser hatalmas képe alatt állt, több ízben került a kommunista és baloldali semleges államokból jött újságírók keresztkérdéseinek heves tüzebe — jelenti a DPA. A főpolgármester kijelentette, hogy Nyugat-Németországnak nincsenek semmiféle politikai ambíciói a Közel-keleten. Németország csupán a baráti együttműködésre törekszik a Közel-kelet országaival és folytatni kívánja barátságai politikáját az arabokkal szemben. Ebben a pontban a kormány a szociáldemokrata ellenzék teljes támogatását élvezte.

Brandt kijelentette, hogy

„Nincs szükség Wagner zenéjére!”

Haija. (Az Uj Kelet tudósítójától.) — „Nem cenzurázzuk a városi színház, vagy a haifai szimfonikus zenekar műsorát, de elvárjuk, hogy a művészek pulzusa együtt verjen velünk érzésben, tö-

rekvésekben és zsidó öntudatban” — jelentette ki Aba Chusi polgármester a városi tanács ülésén, amelynek során ösz szegezték a két év óta fennálló városi színház elért teljesítményeit.

A polgármester nyilvánosságra hozta, hogy ő adott utasítást arra, vegyék le a szimfonikusok műsoráról Wagner „Siegfried idilljét.”

— Wagner a náci-rezsim bálványa volt és elegendő zenei repertoárral rendelkezünk, hogy ne kelljen Wagner zenét adnunk sem a Kristály-éjszaka évfordulóján, sem máskor — mondotta a polgármester, aki elismerését fejezte ki Jozsef Milonak, a színház művészeti igazgatójának és J. Jaszur adminisztrációs igazgatójának a színház sikereit.

A polgármester további erőfeszítésre buzdította a társulatot, egyben pedig változatlan anyagi és erkölcsi támogatásáról biztosította a színházat.

nem tud semmiféle gyógyszer javasolni a közelkeleti bajok gyógyítására, de látogatásának egyik feladatának tekinti, hogy hozzájáruljon a feszültség enyhítéséhez s az egymással szemben álló felek közötti béküléshez.

A főpolgármester néhány nap előtt meglátogatta a készülő heluáni acélműveket, amelyeket német cégek építenek, továbbá a közelben ugyancsak német segítséggel épülő angol gyárat. Ezután felkereste a heluáni politechnikumot, amely a német segélyprogram keretében fenntartott legnagyobb oktatási intézmény. Brandt itt dicsérte a német

egyiptomi együttműködést az ipar fejlesztése terén. A berlini rádió vasárnap este sugározta Brandt nyilatkozatát, amelyben megelégedését fejezte ki az egyiptomi látogatás eredménye fölött. A főpolgármester kijelentette, hogy a Nasszerrel és más vezetőkkel folytatott megbeszéléseken „megértés” uralkodott. Egyiptomban tudják, hogy csak egy törvényes német kormány létezik” — mondta Brandt.

A nyugat-berlini főpolgármester kíséreléssel együtt már elhagyta Egyiptomot és folytatja afrikai körútját.

Mindannyiunk jóbarátja emlékére

Izrael Dezsó slosimjára

Felszisszentem. A pad alatt rövid nadrágom oldalzsebébe székfűszeggel tele-tűzött birsalmát csuszattott, a második padülésről Dezsó. Akkor még csak Izrael Dóra tanítónéni öccse volt, bár már hosszú nadrágot viselt és jom-kipurkot egész nap böjtölt. Izrael Fülöp tata felfigyelt, vörös arca még vörösebb lett és szeméit mérgesen forgatta szemüvege alatt. Dezsó pedig még hangosabban együtt énekelte Reb Mose Háléivel a Mipne cható-nu-t a Malom-utcai Bét-Avrahám imaházban, az Izrael család törzsimaházában. Mintegy negyven évvel ez-

előtt jött először Palesztinába, de nem talált teret művészet számára, vissza is vágott imádott szüleihez és nagyon szeretett testvéreireh Kolozsvárra.

Hogy majd Ukrajna step-péin nehéz hátizsákkal gyen ge hátán, ezer kilométereket gyalogoljon és lovak helyet szekeret huzzon. Felajánlja segítségét a lágerben beindított Uj Keletnek. Emlékezetből tüheggel kiszurkálja a sokszorosításra való papíron az Uj Kelet fejlaját a legnagyobb tökéletességgel. Korát meghazudtoló lelkeséssel vállalja a rikkancs-ságot, végig a taboron kiáltja: megjelent az Uj Kelet és osztogatja a lappeldányokat.

Azután visszatér Kolozsvárra és újra elkezd az életet. A deportáltak szövetségében szembehelyezkedik annak Izrael-ellenes szellemével s amikor Izraeli Dezsó-ként jelenik meg a zsidó közéletben és a miniatűr-festőművészetben, csodálkozva kérdeztem — mi szükség van megváltoztatni becsülettel viselt és soha be nem szennyezett Izrael nevedet Izraelre, azt választotta, — tudod, fiam, én Kolozsvárról is izraeli vagyok.

Es csak nagyon későre, sok anyagi és lelki meghurcoltatás után, lehetett csak tényleg izraelivel Izraelben. Igaz jó barátunk, mindenki barátja távozott körünkől, akkor, amikor nagyon szeretett Bözsi felesége oldalán végre igazán boldog lehetett volna.

Dr. Weinstein Gyula

P. HOWARD

(Rejtő Jenő)

AZ ELÁTKOZOTT PART

Fejezet-címek a humoros, izgalmas regényből:

A tékép megszólal
A szurony-henger elindul
Még egy örült is tévedhet
Munka után édes a menekülés
Feltűnik egy tetem, aránylag jó színből

A Howard-regény első része

PÉNTEKI SZAMUNKBAN

jelenik meg!

Ki a becsületes megtaláló?

Közel két évig húzódo jogi küzdelem után a haifai törvényszék Aharon Jákov haifai postahivatalknoknak ítélte azt az ezer dollárt, amelyet Jákov 1962 januárjában a Jaffa uton talált és beszolgáltatót a rendőrségnek.

Egy évvel a pénzüsszeg benyújtása után, 1963 januárjában Jákov a rendőrséghez fordult, hogy hivatalos uton magának követelje a pénzt. Szóbeli kérelmét azzal utasították el, hogy írásban kell folyamodnia.

Amikor ez megtörtént, ismét beidéztek és akkor megtudta, hogy még két igénylő van az összegre. Egyikük utcai árus, a másik pedig egy vasúti alkalmazott. Mindketten azt állítják, hogy jelen voltak a pénz megtalálásánál és azt Jákovval együtt szolgáltatták be a rendőrségnek.

Jákovnak jogi eljárásához kellett folyamodnia. A bíróság elutasította az utcai árus és a vasúti tisztviselő követelését. Ekkor azonban az állam lépett fel Jákovval szemben követelőként, mégpedig azzal az indoklással, hogy megalapozott gyanu van arra, miszerint a talált összeget egy valutaüzér dobta el, amikor a hatóság emberei elfogták.

„Épp ezért az összeg az államot illeti” — érvelt az állam képviselője.

Dr. Eejoni törvényszéki elnök azonban a jogi csatározás utolsó szakaszában elutasította az állam követelését is és úgy döntött, hogy a ezer dollárt, vagy az annak megfelelő értékű izraeli pénzüsszeget Aharon Jákovnak kell megkapnia.

„Ha elfogadjuk az államügyész érvelését a gazdátlan vagyonokkal kapcsolatban és magunkévá tesszük azt a felfogást, hogy minden gazdátlan vagyon az államot illeti, ugy a gyakorlatban a becsületes megtaláló sohasem kaphatja meg az általa talált holmit, ha a jogos tulajdonos nem jelentkezik, mert az állam minden ilyen esetben a tulajdonjog követelőjeként léphet fel” — mondotta Eejoni elnök ítélete indoklásában.

Allenby tábornok ellenezte Herbert Samuel kormányzói kinevezését

Lord Curzon angol külügyminiszter kétségbe vonta a zsidó nép történelmi jogát Palesztinára

London, (IFP) — Az angol külügyminisztérium állított okiratokból, amelyek tal most nyilvánosságra hozta Anglia 1930—21-es közelkeleti politikájával kapcsolatosak, kiderült, hogy Allenby tábornok, aki az első világháború idején kiüzte Palesztina területéről a törököket, majd egyiptomi és szudáni főkormányzó lett, tiltakozott Lord Herbert Samuel palesztinai főkormányzóvá való kinevezése ellen.

Lord Allenby levelet írt Lord Curzon akkori angol külügyminiszterhez, amelyben azt írta, hogy semmiképp sem tartja kívánatosnak zsidó főkormányzó kinevezését Palesztinára. „Semmi kifogásom sincs Lord Samuel személye ellen

— írta a tábornok — minden bizonnyal ő a legmegfelelőbb ember, amennyiben úgy vélik, hogy zsidót kell kinevezni erre a pozícióra”.

Ugyanezekből az iratokból az is kiderül, hogy ma Lord Curzon külügyminiszter is kétségbevonta a zsidó nép jogát Palesztinára. Azt hiszem — írta egy alkalommal Lord Curzon — hogy a zsidó nép és Palesztina közötti kapcsolat már 1200 évvel ezelőtt megszakadt, így tehát semmiféle joguk sincs arra, hogy maguknak követeljék ezt a területet. Ha ilyen érvelésre támaszkodnánk, úgy nekünk angoloknak sokkal jobban megalapozott jogaink volna-nának Franciaország bizonyos területreire.

Ugyeletes gyógyszerárak Tel-Avivban 19-24 óráig
Altmann, King George 1. tel. 63-791, Jani, Jehuda Halév 67, tel. 62-474, Nordau, Ben Jehuda 183, tel. 42-673, Abrahami, Erlanger 9, tel. 32-335.
Haifa: Balfour, Mászad 1. tel. 22-89.
Jeruzsálem: Mekor Báruah, Tachkemoni 31, tel. 22-894, 10 óra után Sztuzky, Reh. Rási 34.

.. SZINHÁZI ÉLET ..

Öregember nem vén ember

Ki emlékszik még azokra napokra, — nem is olyan távoli napokra, — amikor a Habima művészi és gazdasági csődtől állott, amikor Meszkinnek ideje javarészt a Kneszetben kellett eltöltenie, hogy segítsen szervezni a Nemzeti Színház számára a kulturbizottságtól, amikor valaki félig tréfásan, félig komolyan azt javasolta, hogy Chana Rovina rendezzen éhségstrájt...

Sraga Friedmann a „Julius Cézár”-ban

... és ezzel hívja fel a lakosság figyelmét arra, hogy a Habima a végét járja.

Hála Istennek és Julius Gellnernek, az új igazgatónak, immár egy éve, hogy akármilyen nyúl is a Habima, közönség lesz belőle. Esténként három párhuzamos előadást tart, a termek tele vannak, a színészek idejében megkapják a fizetésüket és egyetlen szezonban 600 ezer jegyet adtak el. A színház amerikai turnéra készül, miközben színpadain, mint bárány és farkas, úgy szerepelnek egymás mellett, békés idillben Tolsztoj Natasája és Irma, a párizsi utcalány; Dürrenmatt Einstein professzora és Sam, Peter Ustinov darabjának hőse.

Einstein szerepét „A fizikusok” című darabban és az öreg Samot „A verseny vége” hatalmas sikerrel alakítja ugyanaz a színész, akinek megjelenése is, mint-ha a Habima jelenlegi állapotát tükrözné vissza: Sraga Friedmann kövér, mosolygós, szereti az egész világot és őt is szeretik.

Mindkét szerepben magánál jóval idősebb személyt alakít: Friedmann mindössze 39 éves, míg Einstein a darabban 70, Sam pedig túl van a 80-on.

Sokat írtak már idős színészekről fiatal szerepekben: az „isteni” Sarah Bernhardt tofókocsin alakított fiatal lányokat és a mi Rovinánk is háromszor olyan idős volt már, mint szerepe, amikor Leát játszotta a Dibukban.

De csak ritkán irnak fiatal színészekről öreg szerepekben. Ennek meg is van a magyarázata. Sok olyan idős, tapasztalt színész akad, aki fiatal személyt tud alakítani, de csak ritkán akad fiatal színész, aki elég érett arra, hogy idősebb embert játsszon.

Pedig — mondja Sraga Friedmann, aki eltanulta ennek a mesterségnek minden csínját-bínját — nincs könnyebb és hálásabb szerep, mint egy nagyon öreg ember. Nyolcvanotul az ember lehet szeszélyes, gyerekes, morcos, kómikus és a közönség mindent bevesz, mert nincs pontos fogalma arról, milyen is egy ilyen öreg ember. Ez azután lehetővé teszi a színésznek, hogy végigjátssza és ha akarja, el is tuzozza az érzelmek egész skáláját.

Aránylag ritka problémával áll szemben a színész, — kivéve persze a kabaré kómikusait, akinek ez szakmája — ha olyasvalakit kell alakítani egy drámában, aki nemcsak a valóságban, hanem közismert személy is volt. Hogyan alakította

ki Sraga Friedmann Einstein tanár protiróját?

— Először is, — válaszol, — aki látta a darabot, tudja, hogy tökéletes hűséggel leutánoztam Einstein maszkját. De hogy emberileg is érzékeltessem személyét, szűk ségem volt valakire, aki ismerte Einstein professzort. Megtudtam, hogy Amos De Salit, a Weizmann intézet tanára valamikor Princetonban lakott, Einstein szom

... a Habima egyik klasszikus bukásában, Shakespeare Julius Caesar-jának előadásában ő volt az egyetlen, aki jó alakítást nyújtott Casca szenátor szerepében. Következett Tolsztoj „Háboru és béke”-jének színházi változatában az egyik főszerep, majd a két öreg.

Időközben Sraga Friedmann, aki teljesen függetlenül színészi tehetségétől rendkívül éleseszű, intelligens ember, — több darabot rendezett, ugyancsak a Habimában, aránylag kevés sikerrel. Most áll első nagy rendezői feladata előtt: Gellner rábizta Babel Izsák szovjet zsidó író „Naplemente” című drámájának rendezését. Ez a darab az orosz zsidó kisvárosról szól, de nem tipikus gettózsidókról, hanem a keményvölgyi zsidó parasztemberekéről, minden szentimentalizmus nélkül.

Azonkívül Sraga Friedmann fogja rendezni, a Habima amerikai körútja idején — Giora Godik impreszorió magánkezdeményezé

szedságában. A premier után megkérdezték tőlem, hogy miért alakítottam Einstein olyan, hogy is mondjam, olyan szálamramelőtónak. Válaszképpen elmeséltem, amit De-Salit professzortól hallottam: Einstein életének utolsó éveiben már súlyos beteg volt és az orvosok már tiltották a dohányzástól. Volt neki egy szigorú házvezetőnője, aki házasságos módon örködött afelett, hogy se cigarettá, se szivar ne jusson a házba.

Köztudomásúan Einstein reggelenként, zilált hajával és egy otromba pulloverbe burkolódva, sétálni ment. A szomszédok az ablakok mögül figyelték és nem egyszer látták minden idők leg nagyobb koponyáját, amint lehajol és egy eldobott cigarettacsikket emel fel a járdáról. Valószínű, hogy viszsztatérve bezárkózott a szobájába és az összekapargált dohányból cigarettát sodort magának. Amikor ezt hallottam, elhatároztam, hogy kicsit szálammasnak fogom őt játszani.

Bizonyára eljön a nap, amikor a Habima Sraga Friedmannra fogja bízni a leghíresebb öregember szerepét a színházi irodalomban: Shakespeare Lear királyát.

Királynőt már játszottam, — állapítja meg mosolyogva, — Eszter királynőt a varsói zsidó elemi iskola évszáró ünnepélyén.

Sraga Friedmann, a Habima színiiskolájának tanítványa volt, mint egy husz évvel ezelőtt „és nagyon megtisztelték avval, — meséli, — hogy már első szerepként Hamletet osztották ki rám (nevet), ha nem is pontosan Hamletet játszottam, de egy testőrt a hasonnevű darabban. Akkoriban még olyan lelkes voltam, hogy bármilyen feladattal is bíztak meg, boldogan teljesítettem. Emlékszem, hogy egy szer a Habima előadott egy „Vizözön” című drámát és a rendező engem bízott meg azzal, hogy fújjak a mikrofonba, mint a vihar. Dagadt a keblem a büszkeségtől, hogy ilyen fontos szerepet bíztak rám.

Hosszu éveken át főleg kis szerepeket bíztak Sraga Friedmannra és — állapítja meg szárazon, — ha nagy szerepet kaptam, azt nyomban elrontottam. Mindössze két éve annak, hogy teljesen beérett és egyik sikert aratja a másik után. Első nagy sikere a „Majomperben” volt, ahol a darwinizmus tanításának jellemzőjét alakította, majd

... minden idők leghíresebb zenés darabját: a Bernard Shaw Pygmalionja alapján írt és megzenésített „My Fair Lady”-t, amit magyarra talán úgy lehetne a legjobban lefordítani, hogy „Drága hölgyem.” Ennek a világsikerű aratott zenés darabnak van egy fülbemászó slágere, amely arról szól, hogyan tanítja Higgins tanár Eliza Doollittet jó angol kiejtésre. Ebből a célból szegény Elizának unos-untalan kell ugyanazt a mondatot ismételnie, amely úgy hangzik, hogy „The rain in Spain falls mainly on the plain.” A darabot a világnak már majdnem minden nyelvén előadták és színházi körökben híre járt, hogy ennek a mondatnak a lefordításával mindenütt mennyi baj és probléma volt, minthogy eredetileg körülbelül úgy hangzik, hogy „az ipafai papnak fapapja van.”

Sraga Friedmann és Dan Almagor, az ismert slágeríró kéthetes munkásság után meg is találták az eredeti héber equivalentjét, mely úgy hangzik, hogy: „Bádróm zsáfárád járád bárád bli heref.”

A móka kedvéért ezután hirdettünk ki díjnélküli pályázatot a legjobb magyar fordítás számára, melyet e rovat keretében fogunk a beküldő nevével leközzölni.

Egy színésznő bemutatkozik — Interjú Regös Klárával —

Egy színésznő bemutatkozik

— Neve, vallása? — Milyen kár, hogy az interjú nem kezdődhet ilyen formán. Mert akkor a következő kérdés ez lehetne: — Anyja neve?

— Anyja neve? — Az édesanyja ugyanis primadonna volt Kolozsváron, Mégpedig operett-primadonna. Gerlaci Hermin. Idősebb erdélyi olvasóink talán még emlékeznek a nevére, talán pesszgot is ittak a topánká-jából, talán kifogták a lovat premier után a fiákerja elől...

Anyja-lánya, mert ő is színésznő lett, de az operettnél egy fokkal komolyabb műfaj szolgálóleánya. Drámai színésznőnek indult, s előadóművész lett. Versekké, prózai alkotások ihletett megszólaltatója.

Regös Klára Chilében töltötte az utóbbi éveket, s onnan érkezett a közelmúltban. Néhány alkalommal dobogóra lépett már, s bemutatkozása ígéretes.

Sokszínű, árnyalt előadásmód, s műsorának igényes megválogatása azt a benyomást alakította ki hallgatóiban, hogy sokat várhatunk Regös Klárától.

Arany János, Petőfi Sándor, Tóth Árpád, Emőd Tamás és Heltai Jenő versei uralták a műsort, a prózát pedig Karinthy Frigyes remek humoreszkje, „A tanulság” képviselte. Aki a cím alapján nem emlékezne — arról szól e kis remek-

mű, hogy valakinek az élete filmjét visszafelé pergették...

REGÖS KLÁRA

Sokat fogunk még tapasztalni Regös Klárának. Bár a sikum-problémái gyors elintézésében is ilyen biztosak lennénk... — b. p. —

KERESZTREJTVÉNY 1216

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50				

Visszintés: 2. Francia-zsidó admirális, a francia hitközségek és az Alliance elnöke, a francia zsidók küldöttsége tagjaként a napokban Izraelben járt. 9. Héber ajándék mássalhangzó. 11. Azonos mássalhangzó. 12. Fémeket tartalmazó, hasznos ásvány. 14. Azonos betűk. 15. Mezőgazdasági szerszám. 17. Rét. 19. C. K. 20. Vadmadarak ürülete, kiváló természetes trágya. 22. ... it, vasérc. 23. Német város Hessenben, a Rajna mellett, székesegyház. 25. Angol szeszital. 26. M. G. 27. Hangszer. 28. ...mentáció, erjedés. 29. ...liszk, emlékoszlop. 30. Lom ikerszava. 31. Mese eleje. 32. Vissza: angol hosszímérték. 33. Francia vég mássalhangzó. 34. Vizi és vízmentí rágcsáló. 35. Héber író. 36. Héber falkönyv. 38. Vissza: filiszteus bálvány. 40. Balzsam. 41. Héber gazdag-ság. 43. Betegség. 44. Nap-szak. 45. Vizi növény. 47. Egitest. 49. Latin te. 50. A Szovjetunió egyik kozmonautája.

Függőleges: 1. Ismert angol-zsidó filantróp, teljes név, harmadik betű duplázva. 3. Héber világhírű. 4. A siklófélek afrikai faja. 5. Fűzet. 6. Vegytan eleje. 7. Német szegény. 8. Vissza: balszerencse. 10. A nagy francia polgári forradalom legkövetkezősebb politikai pártjának tagja. 13. Az 1848—49-es magyar szabadságharc fővezére, teljes név. 16. Izraeli zeneszerző, zenei díj viselője. 18. Amerikában élő orosz származású hegedűművész, zeneszerző. 20. Kevert mag. 21. Vissza: folyó spanyolul. 24. Omladék. 28. ... László, sikeres magyar színművész. 29. Erzékszerv. 31. Haza. 32. Héber őr, kazán. 35. Vissza: angol király, 1566—1625. Stuart Mária fia. 37. Héber selyem. 39. Afrikai ország. 42. Vissza: anyagi veszteség. 46. Étel izesít. 48. Héber száj.

★
Nyereménykönyv:
ZUSZMAN A.:
JUBILEUMI ÉVKÖNYV

UI KELET

REJTVÉNYPALYAZAT- SZELVÉNY 1216

Név:
Cím:

AZ 1213 SZÁMU KERESZTREJTVÉNY MEGFEJTÉSE:
Visszintés: 2. PERISZKOP, 20. BIBIC, 23. DRAKE, 35. BANTU, 38. FJORD, 50. HEXAMETER.
Függőleges: 1. FÖLDES JOLAN, 4. RAPID, 10. ZERKOVITZ, 16. DIJON, 35. BREST, 39. OMNE.

LEVELEK

★ a szerkesztőhöz

Levél az új olához, aki egy évvel ezelőtt érkezett

Asszonyom, engedje meg, hogy az egy évvel ezelőtti találkozásunkra térjek vissza. Ön akkor érkezett és itt — három év után — viszontlátta szüleit, akik dacára előrehaladott koruknak, a rövid idő alatt szép lakást szereztek maguknak és jó kereseti lehetőséggel rendelkeztek már.

Nagy volt az öröm a sikunban, mert mindenki tudta, hogy mennyire várták magukat szülei. Legnagyobb meglepetésemre azonban magában egy feltűnően elégedetlen, kelletlenkedő embert ismertem meg. Nem tudom, honnan volt a pesszimizmusa, mikor szüleinek három év alatt szerzett lakását, szép berendezését és jó keresetét látta. Nem lepődtem volna meg Izraellel szembeni elfogultsága felett, ha nem láttam volna, mennyire felragyogott az arca, amikor azokról a szép dolgokról beszélt, amiket származási országában hagyott. A szabad, új, épülő ország, a teljes szabadság és egyenlőség, a bőség és kereseti lehetőség, mindez nem érdekelte magát. Aztán halottam azokról a levelekről is, amelyekkel régi ismerősének, a régi országba küldött és amelyekben nem győzte eléggé szapulni mindazt, amit idekint látott.

Azóta egy év múlt el és biztosra veszem a tények világánál a helyzetet egészen másképp látja. Nem

az érdekel, hogy annak idején megharagudott rám, mert furesa magatartását szövegettem, hanem az, hogy az újonnan épülő sok gonddal küzdő országnak még az egy évi haladékok vagy túrelmi időt sem adta meg. „Fel a fejfel asszonyom, mondtam akkor magának, mondottam akkor haragosan rázta a fejét, de most bizonyára belátja, hogy igazam volt. Ugy hallom, 7—800 font tisztta jövedelmük van, gye rekeik. — akiktől nem kérdeztek a beiratkozásnál, hogy milyen származásuk, — az iskolában már együtt futkároznak és énekelnek a szülei gyerekekkel. Hogy nincs még saját lakásuk? Ugy tudom, hogy az is útban van, hiszen a Szochnut minden új oléknak, vagy utóbb lakást juttat. Nem kérek vonatkozólag autobiográfiát és nem kér önökről információkat sem.

Igaz, ez a levél tulajdonképpen nem magának szól, hanem általában az új oléknak. Mind nagyon jól tenné, ha véleményének a megalkotásával leg alább egy esztendőig várna. Akkor nem fogják többé olyan rossznak látni mindazt a szeszat, amit ott-hagytak és olyan pesszimizista módon azt a sok pénzt, szabadságot és lehetőséget, ami itt várja őket.

Dr. S. A.

(Teljes név és cím a szerkesztőségben)

Az orvosok éjjeli szolgálata

A lapok sok panaszos levelet közölnek arról, hogy az orvosok éjjel nem hajlandók a beteghez ki-menni sokszor egészen súlyos esetekben sem. A lapok nemrég közöltek egy esetet, ahol a szívatokot kapott beteg a későn jött orvosi segítség következtében meghalt.

A Mágén Dávid Ádom ezzel kapcsolatban nyilatkozott: adott ki, hogy megfelelő utasításokat

adott az elsősegély állomásoknak arra vonatkozólag, hogy ilyen esetekben, hogy járjanak el. Nem az volna-e a legegyszerűbb megoldás, ha minden elsősegély állomáson egy orvos teljesítene szolgálatot, aki az ilyen sürgős esetekben más orvosi hiányában a betegnek haladéktalanul segítségére siethetne?

M. B. Rechovot

(Teljes név és cím a szerkesztőségben)

Szép Ernő:

VIDD EL HAJÓ A LEVELEMET

A századévi és a két világháború közötti korszak költője volt Szép Ernő. Költő, csakis költő. Akár verset, novellát, vagy színdarabot írt, csupa poézist adott, szinte gyermekies tisztaság és a mindennapok realitásától többnyire elvonatkozott költészetet. — Életének 69 évére két világháború és két forradalom is belesett, — de Szép Ernő a forgó, zúgó és véres történelem nem üzte ki ennek az önmagáért való költészetnek a világából.

Zsidósága csupa érzélem és színes ábránd volt, még a vérszörnyű korában is. De különös módon, éppen ez a valóságtól való gyakori menekülés, a gondolatok légiessége, költészetének áttetsző szépsége teszi Szép Ernő alkotását örökké aktuálissá. Amint az alábbi szép írása is az, amelyet halálának tizedik évfordulója alkalmából közlünk.

Anyám vasalt, dült a háta, felső testtel hajolt, amint a vonuló vasaló húzogatta magát és úgy énekelte lassud mód ezt a nótát, az is a kedves nótái közé tartozott:

*Siófokra megy a hajó
Az én rózsám oda való
Vidd el hajó levelemet
Levelemmel a szívemet
Szívemben a szerelmemet.*

Emlékszem, egyszer, valami hétesztendőskoromban, ott csücsülvén az asztalnál az irkám felett, lerajzoltam az anyám nótázása közben az írka levelére a hajót, a hajó orrára meg egy embert, az a kitartott kezében vitte a levelet. Én életemben még halásztól nem láttam, de még halászcsonakot se, legfeljebb képen.

Valóságos hajót anyám se látott, a nagyvilágon csak Debrecen városáig jutott el. Hanem olyan csuda hűségessé érzéssel énekelte, egy-egy könnyecskéje lepotyogott a vasalódeszkára, vagyis az arra reásimított gyerekingre, pelemekre, kötenyékere, ruháscskára, vagy apám keményített gallérajára, kézelőre, ingelőre, akkor ti, az olyan félurak, mint egy tanító úr például, a célszerű kemény ingelő divatját üzték.

Mondom, anyámnak se lehetett tuj sok fogalma hajóról, se Siófokkól nem volt életében semmi kapcsolata; rózsája, kinek akár a vasutit postán küldhetett volna levelet, az se volt anyámnak, egy szál se soha, arra hajlandó vagyok megesküdni. Mesélte nagyobb diákkoromban anyám, hogy ki se mozdult abból a kicsi kis faluból, ahol nőtt, az ott való fiukra rájuk se igen nézett, annyira nem néki valók voltak. Jóformán apám volt az első fiatalember, akivel beszélt, apám ugyanis oda került tanítósnak abba a kisközségbe.

No azután el lehet képzelni anyámnak a magánéletét, mint szegény kis tanítóné tésszasszonyát, a köteles újszülöttel esztendőről esztendőre. A könnyecskéje felel, a vasalás közben ejtett könnyecskéje felel, az az észletem maradt fenn, hogy azok azon nyomban felszikkadtak a forró gőzös vásonneműn. Csak hullott az a csepp és vége, akár a tengerbe esett volna.

Nahát azt akarom mondani, hogy a költészet ilyen tündéri hatással volt a tanítóné tésszasszony lelkületére, segítette képzelődni néki, szük kis életét kiterjesztetni. Vasalás alatt mindig dalolgatott, az erre való indulatot könnyen magyarázhatni azzal, hogy a vasalással járó hajladozás ritmusa unszolja a nótát, a nótára; igen, meg ha a kimenő vagy a ház falát meszelte, annak a munkájának a lassu lendületei is ellenállhatatlanul ajánlották a dalolást.

Persze, hogy nemcsak a követelőző zenei ösztönt elégtük ki azok a nők meg emberek, akik dalolva va-

salnak, meszelnek, kaszálnak, gyalulnak: szórakozást kíván az egyforma, hosszas dolog közt az eszméletük, érzésük. Akkor is dalolgatott anyám, természetesen, mikor a bölcsőt ringatta, vagy mikor a nyugós gyereket a karjára vette s úgy sétált a szobában fel-alá, a dallal magamagát is békítette, nemcsak, hogy a kicsijét szelidítette s altatgatta.

Meg akkor is mindig dalolászott anyám, ha a lámpa alatt varrt és fódózott esténként. Nem volt még rádió a világon, sőt gramofon se, mink legalább nem ismertük. Ma a háznál a technika énekel és zongorázik. Anyámnak elviselhető hangja volt, különben nem hinném, hogy az ura, az a házszólt, fáradt ember annyit engedte volna énekelni.

Még a varrógépénél is dalolt, dalolt anyám, ha délutánhosszat ott kuporgott a tekintetes asszonyok meg ifiasszonyok császáló bluzait és rokolyait a kerék alá igazítván. Ha nyitva volt az ajtó se hallatszott ki a tornácra az anyám nótaszava, csak ha odabe voltam, úgy neszelhettem azt a halovány dallamot, a gép olyan hangosan zsinatolt. Anyám maga se igen hallhatta az énekét, vagyis nem a fülében hallotta, hanem a szívében. Én is nem tudom a fülemben vagy a szívémben hallom-e inkább az anyám nótáit, mikor eszembe jutogatnak. Sokat énekelte, alvatag hanggal azt a muidalt, úgy kezdődik:

*Elmondanám én hő titkát
szívemnek.
Ismerik? Magam nem hal
lottam, egyesegyedül anyám
től kisfiu koromban. Egy
strófáját tudom, nem is em-
lékszem, hogy folytatása
lett volna.*

*Elmondanám én hő titkát
szívemnek.
Elmondanám, hogy
menyire szeretlek,
Elmondanám, de hasztalan
beszéd.*

*Hideg szobor vagy,
meg sem értenéd.*

Ez alá a dal alá pottyantotta anyám a legszaporábban a könnyeit; nem is a szöveg volt az, azt hiszem, inkább a szivfacsaró dallam, ami anyám könnyeit olyan sűrűn hullatta. No, azután ott volt a harmadik, méltó vetélytársa ennek a dalnak, azt diákkoromban végig hallottam más asszonyoktól is, meg lányoktól, fiuktól, uri fiataloktól éppen úgy, mint boltossegédktől és iparoslegényektől. *Styji tu*. Ez volt a címe, de a verse magyar volt. Ugy szóltott:

*Emlékszel-e midőn
karomban egykor
örök szerelmem esküvél,
Letűnt a boldog óra már,
Emléke csak szívemben él.*

Lassu, vontatott, igen gyászos dal volt ez a román dal, behunyták a szemüket, akik nyúzták, csavargatták a nyakukat, a képek elváltozott a tulságos érzésben, abban a boldog világban persze a boldogulatanság volt a divat.

Anyámnak megállott a vasalóval a karja, mikor a Sty tu-t énekelte, azt a lassu melódia cselekedte vele. Ja, hát a *Bál után!* nem tudom az alatt is nem pityergett-e ugyanannyit anyám, mint az Elmondanám alatt. A Bál után-t se hallottam azóta, mióta anyám dalol-gatta.

*Vén ember térdén
Úl egy szép leány,
Mondj szép regéket,
Szólj bácsikám.*

Es még ennyire emlékszem belőle:
*Midőn a táncnak vége,
Mulatság hajnalán,
Szertefoszlik sokak reménye
A bál után.*

Hűségessé sirt az anyám hozzá, pedig életében nem volt bában. Igaz: azt is, milyen sokat használta, azt a híres szép dalt:

*Képeddel alszom el,
Képeddel ébredek,
Kímélhetetlen az,
Mit érted szenvedek.*

Ki is szerezte ezt a nevezetes dalt, istenem, hogy elfelejtettem. Láttam pedig a kottáját, rajta volt a szerző neve. Az utcánkban laktak Petey ügyvéd úrék, barátokoztam az ő Palikájukkal, voltam sokat a házuknál, a szalonban uzsonna után leült a Palika édesanyja a zongorához; ahogy most visszaemlékszem az énekére, azt kell mondanom, valóságos kétségbeesés volt a hangjában:

*Ki mmond ha ta atlan az...
Ringatta szegény a hátra
hajtott fejét, felkapta a kar-
ját a billentyűkről, meg-
ijedhetünk, hogy hanyat-
esik arról a háttalan kis
zongoraszékéről. Az ügyvéd-
nek is volt már vagy négy
gyereke, amelleit cingár,
betegese asszonyka volt, le-
hetetlennek tartom, hogy
olyan kimondhatatlanul
szenvedett volna valami tit-
kos ideálért, ugyan ki lett
volna az ott Szilvahelyen? Ő is, csakugy, mint anyám,
szívének ártatlan költészet-
ét adta ki s a sápadt kék
ismeretlenségbe merengett a
gép a sose látott szeladon
felé, kinek állítólag a képe-
vel alszik és ébred.*

Nem kell azt hinni, hogy anyám csak az efféle érzé-
gős danákat kísérte a köny-
nyeivel. Akad olvasó, aki
emlékszik még arra a mo-
solygó dallam kuplára, me-
lyet a *Cornevillei harangol-*
ban énekeltek annakidején:
*Szól a zene a nagy
kocsimában.*

*Ott van már a fél falu,
Csak Zsüliett búsul
magában,
Táncra hini volna jó.*

Mikor a debreceni szin-
ház diákállóhelyen ezt az
énekszámot meghallottam,
magamnak is kicsuszott a
könyv a szeméből, mert ad-
digi ezt csak anyám ajkáról
ismertem. Szóval hát az
ilyen dalt is meg tudta
anyám könnyezni. Sőt azt
is, amelyikben nyoma se
volt a búslásnak:

*Szeretlek Roselánom,
Tiéd egész valóm...*

Ha jól emlékszem ez még a Szultán című operettből való, országszerte hordták ezt is diákkoromban.

Mondani se kell, a szomo-
ru magyar nótákra is anyai
könyvecskéje áldozott az
anyám, mint a múdalokra;
de ha olyan cseppet se zo-
moru nótát vett a szájára,
mint például azt, hogy:

*Édesanyám ha bejön
Édesanyám ha bejön
Egerbe*

azt se tudta úgy végiggon-
dolni, hogy közbe egy-két
könyvecskéje a szemén ki ne
kukkantson.

Kedves dala volt még
anyámnak az a vidám dal
is, jaj de sokat hallottam
mindenfelé:

*Nagyváradi dombon
Lakni kellemes,
Kiváltképpen annak
Aki szerelmes.
Nagyváradi dombon
Várom a galambom,*

*Szerencsétlenségre
Jött az anyósom.*

Kicsit tudósabbnak kéne
lennem, ismernem szív-
kamrának, hangszálaknak,
könnymirigyeknek az össze-
kötését, hogy az éneklés
ténye maga hogy idézte elő
a könnyezést, ha anyám mo-
solygott is közben s rózsás
is volt a hangulata.

Pénteken pedig alkonyat-
tal, mikor szabásnak, var-
rásnak, mintarajzolásnak,
meg minden tevés-vevésnek
vége szakadt, abban a meg-
csendesedett nagyszobánk-
ban a fehér abrosszal terít-
ett asztalra fel volt téve a
két kinaezüst gyertyatartó.
Anyám oda állott az asztal
fejéhez, meggyújtotta a
gyertyákat s azután a nö-
vekedő két gyertyaláng
előtt fölemelte lassan, ölel-
ővel a két karját, s vissza-
bocsátván a karokat, két
kezét szépen összetette s
úgy állott egy percet hang-
 nélkül, behunyt szemmel a
legő gyertyákkal szemközt.

A MAGYAR ZSIDÓSÁG az Új Élet tükrében

Az Új Élet október 15-
iki számának vezércikkje
„Emlékezz, ne felejtik” cím
mel dr. Fisch Henrik a Do-
hány utcai templom főrab-
bijának ünnepi szónoklatát
hozza. — „Az ember fel-
adata” című vezető cikké-
ben dr. Máté Miklós főrab-
bi a Teremtés könyvének
vallásfilozófiai értelmezését
adja. — „Az egyik tizen-
kilenc, a másik egy híján
húsz” című vezércikk az
újabb a Horthy rendszer
ismertetésének szenteli, a-
mely a cikkíró szerint min-
denekelőtt ellenforradalmi
rendszer volt, ezért nem
érthette el célját az 1944
október 15-én elhangzott
Horthy-féle békenyilatko-
zattal.

„A magyar zsidóság” cí-
mű rovatában a lap a Eu-
dapestben megrendezett szim-
chátról ünnepségekről
számolt be és ezenkívül is-
merteti a budapesti hitköz-
ség közgyűlésének a lefo-
lyását.

Sós Endre „Napjaink SS
irodalmáról” című cikkében
a Nyugat-Németországban
működő Ring Verlag kiadá-
sában megjelent két náci
érzelmi könyvről érteke-
zik. Az egyik címe: „Har-
coltunk — vesztettünk”, a
másiké „Elj veszedelme-
sen!” Mindkét könyvet a
hírhedt Otto Skorzeny,
Mussolini kiszabadítója ir-
ta... A cikk Georg Haas-
nak, egy másik SS író-
nak a könyveiről is meg-
emlékezik, amelyek ugyan-
csak most hagyták el a
nyomdát.

„Üzenet a hamu alól”
című cikkében a lap az
auschwitzi krematórium
környékén egy üvegben el-
ásott és most megtalált
naplót ismerteti. A naplót
a Sonderkommandohoz be-
osztott egyik zsidó fogoly
írta, aki jól sejtette, hogy
munkája végzetével az SS-
ek nem fogják életben
hagyni. Salomon Loewen-
thal volt a neve a szeren-
csétlen fogoly, aki a
naplóban az 1944-ben a
Sonderkommando tagjai ál-
tal végrehajtott sikertelen
auschwitzi lázadást írja le.
A lap munkatársa beszél-
getést folytatott az arany-
diplomás dr. Láng Viktor
ügyvéddel, a budapesti iz-
raelita hitközség elnök-
helyettesével.

„Éjszakai összeesküvők”
című cikkében Hegedűs
Nándor, Róbert Müller, a
londoni Daily Mail című
lap kritikusan hasonló
című darabjáról ír, amely-

Hangja nem jött, csak az
ajkai rebegek: a gyertya-
gyújtáshoz való imát sut-
topta.

A megtisztálkodott gye-
rekek jobbról-balról cse-
desen álltak anyám mellett,
nem emlékszem rá, hogy az
alatt a perc alatt helytelen-
kedtünk volna. Az alatt a
perc alatt, amíg a fáradság
gal és gonddal terhelt gyen-
ge alkatu szegény asszony,
mint valami élőkép szerep-
lője abban az ihletett moz-
dulatlanságban állott a pén-
tekesti gyertyák előtt; azok
a zsengető lángocskák be-
világították fényes fehérrel
az orcáit; se nem mosoly-
gott az anyám, se szomorú
nem volt. Persze; azt mond
hatnám, boldogság áradt
a képén, de az nagyon is
közönséges meghatározás
lenne. Nem, hanem olyan
arca volt, mintha valami
mennyei pezsgőt kortyolt
volna, s attól ittasult volna
az egyszerű lélek.

Igazán csak a fiatal leány
halott orcáin játszadozik
oly ünnepélyesség és átszel-
lemültség, amilyen anyám
képén a gyertyalángok előtt
fénylett. Ez a péntekesti
gyertyagyújtás volt a leg-
szébb dala anyámnak.

RECHOVOTI KRÓNKA

RECHOVOT VÁROSA
TAMOGATÁST IGER AZ
ELEANOR ROOSEVELT
NEVÉT VISELŐ MAGYAR
ZSIDÓ KULTURHAZ
FELEPÍTÉSÉHEZ

Két éve mult annak, hogy
a Magyar Zsidók Világszö-
vetségének amerikai tago-
zata bejelentette, hogy ala-
pítványt létesít az akkor
elhalálozott Eleanor Roose-
velt, az Egyesült Államok
nagy elnöke özvegyének ne-
vére. Nánási Miklós, az
amerikai tagozat elnöke,
legutóbbi izraeli látogatása
alkalmából bejelentette,
hogy az Eleanor Roosevelt
Foundation örömmel vette
tudomásul, hogy a HOH re-
chovoti csoportja terve-
zett kulturházát Eleanor
Rooseveltről nevezi el.
Mélto tiszteladás ez a
nagyasszony emlékének, aki
nemcsak a Fehér Házban
töltött 16 év alatt, hanem
azt követően is őszinte sze-
retettel foglalkozott a világ
zsidósága és Izrael problé-
máival. Gyakorj látogatója
volt az országnak, amely-
nek minden problémáját ki-
tűnően ismerte és gyakran
hallatta dicsőő szavát, amik-
or a zsidó állam ország-
fejlesztési tevékenységéről
beszélt.

Rechovoton megalakult
az Eleanor Roosevelt Social
Center-bizottság, amely or-
szágos akciót indított az
építéshez szükséges össze-
gek egybegyűjtésére. A
Magyar Zsidó Világszöve-
ség amerikai tagozata már
elküldte hozzájárulását és
Fischer József Kneszet-kép-
viselő szép adományát is
megérkezett. A nyár folya-
mán az erre a célra rendez-
ett nagyszabású tanács-
tély szép anyagi eredmén-
nyel zárult.

Jicchák Katz, rechovoti
polgármester néhány nap-
pal előzött fogadta az Ele-
anor Roosevelt Social Center
küldöttségét, amelynek tag-
jai Drori Dávid, Hoffer
László, Klein Lajos, dr. Kli-
ma Miklós és Krets Sándor
voltak. Felhívták a polgár-
mester figyelmét, hogy a
Magyar Zsidók Világszöve-
ségének amerikai csoportja
Rechovotot, a világhírű
Weizmann-intézet székhé-
lyét választotta Roosevelt
asszony emlékének megörö-
kítésére. A küldöttség tag-
jai kifejtették a polgárme-
ster előtt, hogy városfejlesz-
tési és turisztikai szempont
ból is előnyös a városra
nézve, ha ott épül fel a ma-
gyar-zsidóknak Eleanor
Rooseveltről elnevezett kul-
turháza.

A polgármester messze-
menő támogatást helyezett
kilátásba és megígérte,
hogy a küldöttség memo-
randumát a város közgyűlé-
se elé terjeszti. A városve-
zetőség minden támogatást
meg fog adni arra, hogy a
kulturház mielőbb felépül-
jön, a Magyar Zsidók Világ
szövetségének pedig külön
levélben mondanak köszö-
netet elhatározásáért.

A küldöttség nevében
Hoffer László, a rechovoti
HOH főtitkára fejezte ki
köszönetét a polgármester-
nek.

WEIMANN PÁL FIATAL HEGEDUMŰVÉSZ BEMUTAKOZÁSA

A mult szombat este a
HOH klubhelyiségében a
szociális bizottság teaste-
lyén mutatkozott be Wei-
mann Pál fiatal hegedümű-
vész, akit a természet
szülfőlt megőző közönség lel-
kes tapssal ünnepelt. A
HOH vezetősége terbevet-
te, hogy ösztöndíjat fog
nyújtani a tehetséges ma-
gyar-zsidó fiatalok zeneta-
nulmányainak biztosítására.
A szép estély megrendezése
Lindenfeld Kató és Fisch-
mann Szima érdeme.

Krets Sándor

Nagyszabású közmunkákat terveznek Ásdodban

Modern sportpályát és két tüzőtárolomást építenek és kiaszfalozzák a fontosabb utcákat

A fejlődő Ásdod pár új létesítménnyel gazdagodik a közeljövőben. Elkezdik egy modern labdarúgó és atletikai pálya építését, amit az ötéves városban már négy sportegyesület működtet: a Hápóel, a Mákkál, a Béti és az Elicur. A jelenlegi pálya primitív és a mérkőzések idején oly zsúfolt, hogy veszélyezteti a közönség és a játékosok testi épességét. Ezért a városi tanács elhatározta, hogy új stadiont épít, amelybe az első fázisban százezer fontot fektetnek be.

A helyhatóság és az Amidár megállapodást kötött hét belső út és a járdák építésére. Kiaszfalozzák a Hárisonim, Sávé Cion, Márzúk, Szináj és a 21-ek utcáját, valamint a villanytársaság és a takarékosági sikkunegyedek utcáját.

Két tüzőtárolomást is létesítenek a közeli napokban.

Dr. Mengele asszisztensének kiadatását kéri Gánától a bonni kormány

Ellenében hajlandó egy összeesküvés és hamisítás miatt körözött gánai diákokat kicserélni

Bonn, (ITIM, DPA). — Nyugat-Németország és Gána között érdekes tárgyalások vannak folyamatban két bűnöző kicseréléséről. Az egyik egy gánai diák, akit hazájában összeesküvés és hamisítás címén köröztetnek, míg Bonn egy nácinak a kiadatását kéri, aki több koncentrációs tábor orvosaként működött és egyidejűleg a hírhedt dr. Mengele asszisztense volt. Dr. Schumann ellen a népi írtás vádjait emelték és a német ügyészség ezen az alapon kérte kiadatását Gánától még 1961 júniusában, de a gánai hatóságok nem adták ki. Ennek alapján

A 84 éves arab párdesztulajdonos tolvajnak nevezte Pollak ingatlankereskedőt

Chammed Kader el Mattari azt állította a bíróság előtt, hogy sohasem adta el a telkeit Pollaknak, aki kiforgatta a vagyonából

A 84 éves Chammed Kader el Mattari tett tanúvallomást tegnap a tel-avivi törvényszéken Jicchák Pollak ingatlankereskedő perében, akit azzal vádolnak, hogy szélhámosként utján a saját nevére íratta Mattari földjeit, amelyeket valójában csak bérelt.

Mattari, aki hordszéken ülve érkezett a törvényszékre és tolmács útján tett vallomást, az igazatagságtól elfülvő hangon tolvajnak nevezte Pollakot, aki kiforgatta a vagyonából. Az ügy úgy kezdődött, hogy Mattari évi 18 ezer

fontért 10 évre bérbeadta Pollaknak a jaffai Mansiionegyedbeli telkeit, amiért két évi béleti díj fejében 36 ezer fontot kapott Pollaktól. Később megjelentek nála a kereskedő megbízottai és rábeszéltek, hogy vegyen meg egy narancsot, amelynek értéke hetvenezer font. Mattari előbb vonakodott és azzal érvelt, hogy mindössze 56 ezer iontja van, végül azonban meggyőzték, hogy vásárolja meg a narancsot és azonnal adja bérebe Pollaknak, aki előre kifizet 16 ezer fontot. Az idevonatkozó szerződést King ügyvéd irodájában kötötték meg, amikor azonban az ügyvéd rövid időre elhagyta a helyiséget, Pollak hirtelen magához ragadta a szerződési példányokat és a táskájába tette, majd sietve távozott. Amikor Mattari fel akarta tartóztatni, Pollak ökölcsapást mért rá és a szemén megsebesítette Mattarit.

Mattari azt is elmondotta, hogy később Pollak három felbélyezett üres papírlapot tett eléje, amelyet aláíratott Matarival, azzal, hogy aláírásminát kér tőle. „De sohasem járultam hozzá, hogy földet adjak el Pollaknak, csakis bérebe adtam neki” — hangsúlyozta az aggyastyán.

Az állam létrejötté előtt egy millió fontsterlinget kinnáltak a földjeimért, de ezért sem voltam hajlandó azokat eladni — mondotta. Mint ismeretes Pollak ellen eljárás van folyamatban adó eltilkolás címén is.

Mit rejt a Toplitz-tó mélye?

London (STA). A „Sunday Citizen” című angol folyóirat legutóbbi számában azt írta, hogy az ausztriai Toplitz-tó nem Hitler kincseit, hanem ennél fontosabb titkokat rejt: a még működésben lévő náci földalatti mozgalom tagjainak névsorát rejt magában. A tagok között nyilvánvalóan számos olyan személy szerepel, aki ma fontos szerepet tölt be Ausztriában és Németországban. Ezt a földalatti mozgalmat akkor létesítették, amikor a náci birodalom bukása már elkerülhetetlen volt és az mind a mai napig aktív tevékenységet fejt ki, főleg olyan formában, hogy elősegíti a volt náci törvény alól való kibúvását, illetve sikerését.

Rosszul sikerült hajfestés

Hajja (Az Új Kelet tudósítójától). Egy rosszul sikerült hajfestés következményeként 6000 fontos kártérítési per indult tegnap a haifai járásbíróóságon egy Abu Szinna utcai női fodrászszalon ellen.

A panaszos Aliza Rivcsisz 21 éves, eredetileg fekete-hajú haifai lány, aki ez év júliusában szökére akarta festetni haját a fodrászszalonban. A fodrász nő és egy tanuló lány különböző vegyszerekkel hozzáálltak a festéshez, amíg négyórát „kezelés” után Aliza fájdalmáról kezdett panaszkodni. A fodrász nő erre abbahagyta a festést. Amikor Aliza a tükörbe nézett, elcsodálta magát a világ: haja a szivárvány minden színében játszott és a fején súlyos égési sebek keletkeztek.

A további kétórát kezelés semmiféle eredménnyel nem járt és Aliza haját le kellett vágni. A panaszos, aki még ma sem gyógyult meg teljesen, azt állítja, hogy tönkretett hajával szégyellttársaságban mutatkozni és a baleset következtében lelki depresszióban szenved.

Kiirtotta egész családját és öngyilkos lett egy lengyel atommérnök

Kiderült, hogy gyógyíthatatlan betegségben szenvedett

Koppenhága, (IFP). — Egy lengyel származású mérnök, aki a belga atomkutató telepen dolgozott, ördültsegi rohamában legyilkolta feleségét és három gyermekét, majd saját életét vetett véget. Kiderült, hogy a 36 éves Erich Gorskij mérnök gyógyíthatatlan betegségben szenvedett.

Gorskij kilen év óta dolgozott a belgiumi atomkutató központban és legutóbb az elektronikai műszerszertálya élén állt. Közölték, hogy nem volt olyan feladata, amely kitérna a rádióaktív sugárzásnak.

Rivka Sieff lemondott a WIZO világelnöki tiszttségéről

A délafrikai hozzájárulások részben megszűnése nehézségeket okoz a telavivi csecsemőgondozó fenntartásában

Rivka Sieff asszony lemondott a WIZO világelnöki tiszttségéről. Bejelentése meglepetésként érte a tel-avivi Bét Szokolovt, aki a WIZO-vezetőbizottság elnöke, akik a szokásos hetente végrehajtó bizottsági ülésen vettek részt. Rivka Sieff 42 év előtt a WIZO alapítói közé tartozott, tagja volt az első elnökségnek és több mint 40 éve töltötte be az elnöki tiszttségét. Távozása, amelyet egészségi állapotával indokolt, lezárja a WIZO történetének első, ilusztris szakaszát.

Rivka Sieff javaslatára tartása körül. A WIZO végrehajtóbizottságának ülése ezután a mindennapi munka problémáival foglalkozott, így a szervezet 14 millió fontra rúgó költségvetésével. A Dél-Afrikából érkező adományok részben megszűnése következtében nehézségek merültek fel a tel-avivi csecsemőgondozó fenntartása körül.

Figyelmeztető sztrájkra készülnek a rádió hírszolgálatának dolgozói

Lehetséges, hogy csütörtök este elmarad a Kol Jiszrael 7 és 9 órai hírközlése

Jeruzsálem, (Az Új Kelet tudósítójától). A Kol Jiszrael hírszolgálatának dolgozói csütörtökön délután 5 órától este fél 10-ig figyelmeztető sztrájkra készülnek tartani és így az esti 7 órai és 9 órai héber híradások előreláthatólag el fognak maradni. A jeruzsálemi újságírószervezet vezetősége, amely a sztrájkot elhatározta, tegnap este közölte, hogy támogatja a Kol Jiszrael újságírói státusban lévő dolgozóinak bérköveteléseit és hogy a figyelmeztető sztrájkot azért rendelték el, mert a köztisztviselői fel-

ügyelőség megtagadta hogy a kérdésben tárgyalásokat folytasson velük.

A sztrájkot elrendelő újságírószervezet külön engedély alapján a külföldre szüregzett hírszolgálat, valamint az új olék számára rendszeresített nyelvtanulási adások — azok nagy jelentőségére való tekintettel — a figyelmeztető sztrájk óráiban is a műsor szerint lebonyolításra kerülnek.

Jeruzsálemben úgy tudják, hogy a köztisztviselők szakszervezetének vezetői ma erőfeszítést tesznek a sztrájk elkerülésére.

Az olasz kórház kisajátítása

(Folytatás a 3-ik oldalról) leti angol légihaderő főparancsnoksága, s mi sem természetesebb, hogy Izrael kiállítását alkalmával, az angolok kivonulása után, a zsidó biztonsági alakulatok foglalták el.

Stratégiai elődítvány

Tudni kell ugyanis, hogy az olasz kórház néven elnevezett épület kivételes stratégiai fontossággal bír. Olyan területen fekszik Jeruzsálemben, ahonnan jól látni az óvárosra és a héber Jeruzsálem, valamint az arab rész közötti területekre. Ha már jó látási körülmények vannak, magától értetődik, hogy a különböző löszerszámok és könnyű tüzérségi fegyverek is ideális helyre találhatnak egy ilyen jól megépített és egyenesen várszerű kórház-kolostorban.

A felszabadító háború végén a zsidó alakulatok kiterítették az olasz kórházat, de az épületben már nem lett többé kórház. Ennek ellenére mindenki csakis olasz kórháznak nevezte Jeruzsálemben és így ismerik a mai napig.

Lakik az épületben egy

nyitvatartása és bezárása körül szenvedélyes jogi csatározások folytak egészen a felsőbb bíróság pulpitusáig. Szulimán Bilan nem kevesebb, mint 180 ezer font visszamenőleges kártérítést követel az olasz kórház tulajdonosaitól háziorzási tevékenysége fejében. A keresztény arab különböző bírósági beadványokban azt követelte, hogy akadályozzák meg az épület eladását, vagy átírását, mielőtt kielégítik az ő követeléseit.

Az arab hentes is közbeszól

A bíróság egy hónappal ezelőtt elutasította Szulimán Bilan igényét és úgy tűnik, hogy ez a „felszabadítás” is hozzájárult ahhoz, hogy az olaszokkal a tárgyalásokat folytató tökéscsoport mindent elkövetett az üzlet végleges és minél gyorsabb nyelbültetésére. A körülbélül egy millió izraeli fontnak megfelelő vételár egy részét letétbe helyezték egy harmadik félnél.

Szinte minden készen állt az ügylet sikeres befejezésére. Az olasz misszionáriusok elégedettek voltak, az amerikai tökéscsoport, mely

mögött helyi vallásos izraeliek sejtettek, szintén nem panaszkodott. Ekkor mondhattuk a „derült égből” jött a pénzügyminisztériumi kisajátítási rendelet formáját öltő mennykő, amelynek nyomán egyelőre csak egy bizonyos: az olasz kórház épületeibe a közoktatásiügyi minisztérium költözik be.

Ujabb frontszakasz nyílik a szombatháborúságtól viharzó amúgyis kényes jeruzsálemi övezetben?

Csak az idő adhat választ erre a kérdésre.

6: Má tovu, 6:05: rövid hírek, 6:10: zenélő óra, - 6:30: torna, 6:40: zenélő óra, 6:57: műsorismertetés, 7: hírek, 7:17: hangmelemek, 7:45: izraeli dalok, - 8: rövid hírek, 11: műsorismertetés és közzene, 11:05: az elemi iskolások rádióoktatása, 11:50: hangmelemek, 12: asszonyrovat, 12:30: Rossini: „Olasz nő Algirban”, 13: hangmelemek, 13:30: hírek, 13:45: könnyű zene, 13:58: rövid hírek, 17: hírek és időjárás, 17:06: gyermekszórakozás, 17:20: „A vokális zenéről”, - 18:20: ének-egyveleg, 18:35: a nép-egyetem adása, 18:55: mezőgazdasági rovat, 19: hírek, 20: a filharmonikus zenekar hangversenye, vezényel Mendel Rodánj Alexander Tál hegedű és közreműködésével: Händel: Szvit: „Zene a víz tükörén”, Mozart: Versenyszimfónia hegedű és brácsára, - 21: hírek, 21:25: a Kol Jiszrael szimfonikus zenekarnak hangversenye, Mendel Rodánj vezényelével, Ravel és Schlesinger műveivel, 22:45: Rosetti: Hárfaszonáta Fsz dur. N. Zabaletta előadásában, 23: hírszféragalás.

PARHÜZAMOS MÜSOR

8: Rövid hírek, 8:02: hangmelemek és reklámok 10 óráig, 16: „Ifjúsgági műsor”, 16:30: kedvelt melódiák, 17: hírek és időjárás, 17:05: hangmelemek, - 18:02: új slágerek 19 óráig, - 21:32: Eddie Cantor számai, - 22:08: jazz-zene, 22:28: „A világ” tarka műsor, 22:45: kedvelt melódiák, 23: hírszféragalás.

A HADSZEREG MÜSORA

10-11 óráig könnyű zene, - 18:03: kívánságmelemek, - 18:40: Dallam és ritmus, 19:15: katonadalok, 19:30: Szimhon család története, 19:45: Ifjúsgági zenei műsor, 20:15: hangmelemek-egyveleg, 21:15: táncparádé, 22:15: kedvelt melódiák.

HABIMA H

Tel-Aviv, nov. 12., kedd
EDES IRMA
A kisteremben
KI-KI A MAGA MÓDJAN
Ejn-Vered, nov. 12., kedd
JORAM

IZRAELI OPERA

November 12., kedd
1963-AS BALETT

DI FRÁJLACHE KABCONEM

Nagy, látványos, híds operett
2 felvonásban és 10 képbén.
Fűszerreben a
4 BURSTEIN
és nagy szereplőgárda,
25 tagu zenekarral.

Ofát, nov. 12., kedd
„CHI” 8.30
Kírtát. Ono, nov. 13.,
szerda, 8.30
Tel-Aviv — Sikun Dan
nov. 14., csüt., „Mor” 8.30
Givát-Olga, nov. 15.,
péntek, 8.30

A TEL-AVIVI MOZIK HETI MÜSORA

Előadások kezdete:
3.30-7.15-9.15

ALLENBY: A galamb, amely bevette Rómát
ARMON DAVID
Sírjanak az asszonyok
BEN JEHUDA: Edes Irma
CAFON: 55 nap Fekingben
CHEN: Salvatory Giuliano
GAT: Freud
ESZTER: A legfontosabb emberek
HOD: Eldorado
MIGDALOR: O. S. S. 117
MUGRABI: Arabial Lawrence
OPHIR: „Hud”
ORION: Fűtőt a szét
FARIS: En is csak asszony vagyok
SDEBROT: Az acastrazi madárember
TAMAR: Csáletak
TEL-AVIV: Marilyn
JARON: La Garconniere
ZAMIR: Macumba

T.A., „Tchelet” mozi

4-7.15-9.15
Bemutatja a csodás németül beszéző filmet
NEGYEDIK HÉT
„AZ UTOLSÓ CARLANY”
Fűszerreben:
LILI PALMER, IVAN DESNY

1963 XI 12 Új Kelet

VÖRÖS RÓZSÁK

Beér-Séva MA ESTE 7.15 — 9.15
Tel-Aviv ZOA-ház, november 14., csütörtök, fél 9-kor
Jegyek: „Rokoko”, Dizengoff 93., „Kanaf”, Allenby 83
Jeruzsálem YMCA, november 16., szombat, fél 9-kor. Jegyek: Kahanenál
Bát-Jám „SAVION”-mozi, nov. 20., szerda, 9-kor. Jegyek Bát-Jámban:
„Hájozem”, Rámát-Joszeftban: „Dina”, Cholon: „Kartiszron”
Utolsó Tel-Aviv környéki előadás!

FIATAL VÉSZ ZASA
Este a teastébe Weigedümit zsufohánság lelepeft. A ervvetelijat fogéges mareznetakosítására. gendzése és Fischne. Sándor

A Hitachdut Oléj Hungária közleményei

NATANJA
A natanjai HOH vezetősége közli tagjaival és barátjaival, hogy szociális TEAESZTET nov. 13-án, szerdán este 8 óra kezdettel tartja. Házasszonyok: Nass Bertus és Klein Eta. — Miután a teasték bevételeit szociális célokra fordítjuk, kérjük, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg, ezzel is támogatva szociális munkánkat.

Jeruzsálem
Keresik Altmann Margot, a kinek a lakásán a harmadica évből a budapesti cionista ifjúság gyűlésezett.

Cime a HOH Jeruzsálem, POB. 1208 címre küldendő, vagy íródjában roh. Híszadur 5. III-ik emeleti adandó le.

A HOH kultúrbirozsága 1963. november 17-én, vasárnap este 8 órakor, a tel-avivi, Hayarkon utca 61 alatti nagytérmenben „NOVEMBERI NEVETES” címmel vídám, zenés, irodalmi kabaréjának új műsorát mutatja be.

A műsorból: Forrai László: Irodalmi görbétükör (Barzilay István, Benedek Pál, Diamant Elemér, Halmi József, Kaezer Ilés, Naschitz Frigyes, Stark Valéria és Zoltán Dezső a görbétükörben)

Regis Klára: Új sanzonok, Paródiák.

Emy Peer (Friedmann): A primadonna álma. (Opera-operett (muzsólak).

Eli Leichter: Amit még nem hallottak. (Óda az örök Éváról, Pletyka, Lokálpárodia stb.)

A zongoránál: Marzag A. és Schindberger Pál zongoraművész. Konféri: Simon Tibor.

Két óráig fergeteges nevetés! Gondoskodjon jegyeiről idejében a HOH irodájában, Tel-Aviv, Hayarkon-u. 61. Jegyelővétel csak délelőtt. Költéshozzájárulás: 2. — font.

Három halálos áldozata van a legutóbbi autóbaleseteknek

Akkó mellett a szükségmunkásokat szállító katonai teherautó összeütközött egy kavicsal megrakott másik teherautóval — Meghalt a jazuri szerencsétlenség sebesültje — Három baleset a jeruzsálemi országúton

Az elmúlt 72 órában a közlekedési szerencsétlenségek egész sorozata történt az országban, amelyek három halálos áldozatot és számos sebesültet követeltek.

Tegnap reggel 7 óra 10 perckor súlyos közlekedési szerencsétlenség történt Akkó közelében, amelynek következtében ketten életüket veszítették, 14-en pedig megsebesültek. Egy katonai teherautó, amely az egyik táborban dolgozó munkásokat vitte, a Naharia-Akkó útelágazásnál összeütközött egy kavicsal megrakott teherautóval, amelyet M. Kadar sofőr vezetett.

Az ütközés ereje olyan nagy volt, hogy a katonai autó megfordult maga körül, majd felborult és súlyosan megsebesítette Dror Náftali 27 éves akkói tanítót,

aki ebben a pillanatban az összeütközés színterén haladt el. A felborult autó utasainak egy része valószínűleg kirepült a kocsiból, míg más része a kocs alá került. Két utasa, Smuel Dávid és Jicchák Bábaj szörnyethalt, 13-an pedig megsebesültek.

A katonai autó sofőre és a mellette helyetfoglaló utas nem sebesült meg. A tegnapi esti jelentés szerint a sebesültek közül nyolcat már hazarendték, a többieknek még kezelésre van szükségük.

Nátán Brill 54 éves tel-avivi lakos, aki — mint jelentették — szombat este Róza nevű feleségével együtt Jazur mellett megsebesült egy közlekedési baleset során, tegnap hajnalban a tel-hásméri kórházban meghalt.

A felesége még súlyos állapotban fekszik.

A tel-avivi Pinsker utcában vasárnap délelőtt egy magángépkocsit elütötte Arje Kohen 5 éves kislány, akit súlyos állapotban szállították kórházba. Vasárnap este a Giboré Jiszraél utcában egy törpomotorkegypár elütötte Jákob Lelomo 17 éves fiatalembert, akit súlyos állapotban a tel-hásméri kórházba vitték.

A Jeruzsálem-tel-avivi országút 20-as kilométerkövénél tegnap reggel hármas közlekedési baleset történt, amelynek során megsebesült Michelangelo Pizarro olasz UNO-tiszt. Az eset úgy történt, hogy az UNO autója egy Egged autóbussz mögött haladt, amelyet Ráfáel Amnov sofőr vezetett.

Amikor az UNO-tiszt előni akarta az autóbusszt, egy nagy teherautó tünt fel vele szemben,

amelyet Abrahám Majmoni vezetett. A három autó egymásnak futott, de míg az autóbussz és a teherautó csak könnyebben rongálódott meg, az UNO-kocsi súlyosan megsérült.

Joszeif Pészach másfél éves ofakimi kislányt elgá-

zolta egy tender, amelyet Meír Abrázi 21 éves sofőr a kislány lakóházának udvarán hátrafelé hajtott. A gyereket a beér-sévi központi kórházba szállították.

Hármas közlekedési baleset színtere volt tegnap a Petach Tikva út és a Haifa országút kereszteződése, ahol

a Tnuva épülete előtt egy máiba szaladt egy katonai kommandkár, egy

Ujra megindult a munka az áskeloni Juvál Gád gyárban

Az áskeloni Juvál Gád betoncsőgyár munkásai, beleértve a felmondásban lévőket is, tegnap ismét munkába álltak. A felmondottakat azonban nem osztották be a szokásos munkához.

A Hisztadrut és a munkásbizottság képviselői tegnap tartották meg első találkozójukat a Becker-bizottsággal, amelynek újabb munkahelyről kell gondoskodnia az elbocsátott munkások számára. A munkások küldöttsége találkozik a Kneszet munkügyi bizottságával is.

Mint emlékeztet, a Hisztadrut már szombat

Dauphine magánautó és a mögötte haladó taxi. Két katona súlyosan, öt polgári személy pedig könnyebben megsebesült.

A katonákat a tel-hásméri kórházba vitték, a többi sebesültet pedig a Mágén Dávid Adom állomásán részéstitették elsősegélyben. A baleset járműtorlódást okozott ezen a forgalmas ponton és hosszú ideig zavarta a közlekedést.

Bár-Jehuda szabad utat követel

(Folytatás az 1-ső oldalról) pontjuknak az országától távolos pontokat, mint például New Yorkot. A miniszter arra is célozott, hogy ezekben a nem hivatalosan vallásos körökben senkinek sem jut eszébe azzal fenyegetőzni, hogy ha valami nem tetszik neki, akkor ki fog vándorolni és New Yorkban letelepedni.

Bár Jehuda válaszolt a vitában felszólalók azon bírálatára is, hogy az ásdodi mélykikötő építkezésénél a munkások egy csoportja szombaton is dolgozik. Van-e munkahelyek — mondotta — ahol a munka természetesen kötelezővé teszi a három műszakban való dolgozást. Ez előfordul a hait-fai kikötőben is.

Bár-Jehuda szabad utat követel

(Folytatás az 1-ső oldalról) pontjuknak az országától távolos pontokat, mint például New Yorkot. A miniszter arra is célozott, hogy ezekben a nem hivatalosan vallásos körökben senkinek sem jut eszébe azzal fenyegetőzni, hogy ha valami nem tetszik neki, akkor ki fog vándorolni és New Yorkban letelepedni.

Bár Jehuda válaszolt a vitában felszólalók azon bírálatára is, hogy az ásdodi mélykikötő építkezésénél a munkások egy csoportja szombaton is dolgozik. Van-e munkahelyek — mondotta — ahol a munka természetesen kötelezővé teszi a három műszakban való dolgozást. Ez előfordul a hait-fai kikötőben is.

Kellner vallásospartí képviselő izgatottan hangú közbevetésére válaszolva a miniszter kijelentette, hogy ilyen három műszakban végzett munkálatok valamint más rendkívül szükséges munkák folytatók szombaton akkor is, amikor az azóta elhunyt és a vallásos párthoz tartozó Cvi Pinkasz miniszter volt.

Megemlítette, hogy annak a kormányának egyébként tagja volt a koalíciós Ag-

dát Jiszraél pártjában Jicchák Meír Levin rabbi, a párt mostani vezére és a vallásos követelések éleshangú szóvivője is.

Beszédének jórésztében Bár Jehuda közlekedésügyi miniszter tárcája érdemi ügyeinek szentelte. Elmondotta, hogy szakértői vélemény alapján Tel Aviv környékén nem lát lehetőséget új repülőter számára az eddiginél alkalmasabb terület kijelölésére.

Ugyancsak nem lát lehetőséget arra sem, hogy olyan légikikötő számára jelöljenek ki területet Tel Aviv környékén, amely akkor is alkalmas legyen, amikor már izraeli vonatkozásban is megvalósul a hang sebességénél gyorsabb járatú repülőgépek forgalma.

Ezután a Ház a koalíció szavazataival tudomásul vette a közlekedésügyi minisztérium működéséről szóló beszámolót és megkezdte a 130 milliós pótköltségvetési javaslat tárgyalását.

Az ülés elején letette a törvényben előírt hűségfogadalmat Aharon Goldstein liberális képviselő, aki a lemondott Idov Kohen helyét foglalja el a Kneszetben.

Magyarországra

- ★ A november 21-iki csoportba,
- ★ a december 26-iki csoportba,
- ★ az 1964 január 14-iki csoportba felvesszünk jelentkezőket.
- ★ Ára 658.50 H.

SHARTOURS
NATANJA,
Smuel Hánáciv 6
telefon: 2253/2254

éjszakai lapkézbesítőt

Keresünk Tel-Avivban.

Jelentkezni: Új Kelet, Tel-Aviv, Hánogev-u. 11., délelőtt 8—10-ig.

öt órán át tartó viharos ülés után

A liberálisok most nem vetik fel Jicchák Ráfáel lemondatásának követelését

Lévi Eskol miniszterelnök elutasító választ adott a Jizhár Hárári képviselő által előterjesztett javaslatra

Jeruzsálem (Az Új Kelet tudósítójától). A Liberális Párt parlamenti tagozata és országos vezetősége a Kneszet épületében tegnap délután öt órán át tartó viharos ülés után úgy döntött, hogy Jicchák Ráfáel egészségügyi alminiszter lemondatásának kérdését parlamentáris síkon nem vetik fel a tel-giborimi kórház-ügyben folyó per befejezéséig. Ezt megelőzően a párt vezetőség már megkapta Lévi Eskol miniszterelnök elutasító választ, aki közölte Jizhár Hárári képviselővel, hogy az ügyek jelenlegi stádiumában nem hajlandó Ráfáel a kormányból, illetve az alminiszteri tisztségéből való távozásra felszólítani. Hír szerint a Liberális Párt tagozati ülésén ehhez az állásponthoz csatlakozott Rozen volt igazságügyi miniszter is, aki korábban azon a véleményen volt, hogy Ráfáel alminiszteri tisztsége elhagyására kell felszólítani.

Az érvek között felmerült többek között az is, hogy az ügy, amely a liberálisok szerint közéleti szempontból árnyat vet Ráfáelre, még sub judice állapotban van és semmilyen bírói fórum sem állapította meg, hogy minisztériumában valóban történt-e valamilyen szabálytalanság, illetve, hogy minisztériumának vezető tisztviselője, Spiegel Jehuda megvesztegetést fogadott volna el.

Ugyancsak felmerült az a szempont is, hogy Jicchák Ráfáel, mint Kneszet-kép-

viselő jelenleg az izraeli UNO-bizottság tagjaként New-Yorkban tartózkodik. Számos képviselő véleménye szerint semmiképpen sem volna helyénvaló, hogy éppen most hozzanak hátrányos határozatot Ráfáellel szemben. Ez annál is inkább

így van, — mondják ennek a véleménynek a támogatói — mert hiszen a per már akkor is folyamatban volt, amikor Ráfáel az UNO-bizottság tagjává kijelölték és így alkalom lett volna az ügyet még elutazása előtt felvetni.

SAJÁT MAGÁT TISZTÍTOTTA MEG — ÉS NEM MINKET

Aldo Moro t bízták meg az új olasz kormány megalakításával

Róma (UPI). — Antoino Segni olasz elnök felkérte Aldo Moro keresztény demokráta pártfőtitkárt az új kormány megalakítására. Moro minden valószínűség szerint a szocialistákkal karöltve igyekszik koalíciós kormányt alakítani. A szocialdemokrata párt és a polgári republikánus párt, amelyek eddig is tagjai vol-

tak a kormánykoalíciónak, hajlandók továbbra is részt venni abban, de ezúttal első ízben Pietro Nenni baloldali szocialista pártjának a részvételéről is szó van.

A hosszas kormányválság megoldása távolról sem látszik egyszerűnek. Moro saját pártjának jobbszárnya nem hajlandó hozzájárulni a szocialisták csatlakozásához, amennyiben azok nem szakítják meg kapcsolataikat a kommunistákkal. Ezt azonban Nenni párta mind eddig megtagadta.

A másik oldalon a kommunisták mozgolódnak és mára általános sztrájkot hirdettek meg Rómában. A rendőrséget készenlétbe helyezték, mert zavargások kitérőitől tartanak. A sztrájk az áremelkedések elleni tiltakozásként van behirdetve, de igazi célja az, hogy megzavarja a kormánykoalíció létrehozásáról folyó tárgyalásokat.

KIOPERÁLTAK A SZIVÉBE FURÓDOTT 11 CENTIMETERES SZÖGET

Bravuros műtétet hajtottak végre a jeruzsálemi Hadassza-kórházban

A jeruzsálemi Hadassza kórházban egy fiatal orvos által gyorsan és sikeresen végrehajtott műtét mentette meg Ejtán Weig 24 éves lakatos életét, akit különös, életveszélyes munkabaleset ért. Az eset a múlt héten történt, amikor Weig szegecselőpisztollyal hosszú szöveget ütött a falba. Az egyik 11 centiméter hosszú szög kirepült a pisztolyból, a falnak ütődött, majd viszapattant és Weig mellébe furódott. A szög két helyen átszakította a tüdőt és a jobb szivkamrába hatolt, de a természetes légzési mozgás következtében kicsúszott onnan és a szivfalban maradt.

Weiget életveszélyes állapotban vitték az éjnkaremi egyetemi kórházba. Az orvosok csaknem reménytelennek látták a helyzetet, amikor az egyik fiatal sebész, aki rövid

csak 1963 nov. 30-ig

vásárolhatja meg lakását és élvezheti a könnyítéseket, amelyeket az Amidar olésikum lakások vásárlói kapnak. Igyekezzék megvásárolni lakását még ebben a hónapban!

amidar

Holnap után

Mifal Hápájisz húzás

Grizno meg az e hoti sorsjegyet

שולם

147

חל-אביב-19

P. P. TEL-AVIV JAFFO 147